

DRAUGAS

PERIODICALS
January 5,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADENIS - WEDNESDAY, SAUSIO - JANUARY 5, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01/04/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 254
Kaina 50 c.

JAV Kongreso narys ragina gražinti istorines skolas

Vilnius, sausio 3-4 d. (BNS) — Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso atstovas Tom Lantos teigiamai vertina Lietuvos Seime rengiamas įstatymų pataisas, kurios leis pasiekti istorinį teisingumą pusės amžiaus senumo nusikaltimų žmogui bylose.

JAV Atstovų rūmų narys T. Lantos pirmadienį susitiko su Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu bei Seimo Nacionalinio saugumo, Užsienio reikalų ir Žmogaus teisių reikalų komitetų atstovais.

Kaip sakė Žmogaus teisių komiteto (ŽTK) patarėjas Kęstutis Čilinskas, Kongreso narys T. Lantos labai palankiai vertino Seime pateiktas Baudžiamojo proceso kodekso (BPK) pataisas, kurios leis nagrinėti genocido, karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmogui bylas, kai jose dėl ligos negali dalyvauti kaltinamieji. Anot pataisų, kurias parengė teisninkas K. Čilinskas, teismo nuosprendžiai tokiose bylose neįsigalios, kol kaltinamieji pasveikę ir pareikalautų iš naujo persvarstyti šias bylas jiems dalyvaujant.

Pasak ŽTK pirmininko Emanuelio Zingerio, T. Lantos pareiškė, kad šios įstatymo pataisos „yra žymiai svarbesnės Lietuvai dalykas, negu žydų nuosavybės atstatymas“. Anot jo, jeigu pataisos būtų priimtų, tai turėtų teigiamos įtakos JAV ir Lietuvos santykiams. Jeigu būtų priimti, minėti BPK pakeitimai leistų išspręsti maždaug 70 bylų. Šešios jų atstovauja kaltinami žydų genocidu, likusios — lietuvių genocidu sovietinės okupacijos metais.

Kaip sakė Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Algirdas Katkus, komitetų atstovų susitikime su JAV Kongreso nariu taip pat buvo aptarti stojimo į NATO reikalai, politinė padėtis Rusijoje ir Čėčėnijoje.

T. Lantos ragina teisti karo nusikaltėlius
Antradienį Vilniuje kreipdamasis į Seimo visuotinio posėdžio dalyvius, JAV Atstovų rūmų narys teigė, kad kiekviena tauta turi praeities puslapių, kurių nenori atsižvelgti, tačiau tai būtina padaryti, kad praeities smėklės negrįžtų, taigi reikia greičiau patraukti į teismą karo nusikaltėlius, kad Lietuva užimtų teisėtą vietą demokratiškos valstybių šeimoje.

Pasak T. Lantos, būtina kalbėti ne apie „saulėtos senų žmonių teismą“, o apie teismą, kuris nulems „Lietuvos garbę“.

T. Lantos yra vienintelis JAV Kongreso narys, kalbėjęs nacistinės Vokietijos koncentracijos stovyklose. T. Lantos — demokratas, JAV Atstovų rūmų narys iš Šiaurės Kalifornijos, Užsienio reikalų ir Vyriausybės reformos ir priemonių komiteto, Atstovų rūmų Baltų sambūrio, delegacijos prie Šiaurės Atlanto Asamblėjos narys, vadovauja Kongreso Žmogaus teisių sambūriui.

Seimo pirmininkas nori plėsti bendradarbiavimo saugumo srityje. Pirmadienį susitikęs su Tom Lantos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis teigė, kad Lietuvą domina galimybė išplėsti pasirašytą Baltijos valstybių — JAV Chartiją.

Pasak Seimo pirmininko, remiantis šiuo dokumentu bei Bendradarbiavimo varden tautos programa, į Lietuvą būtų galima atsiųsti specialių karių konsultantų bei patarėjų.

Pokalbio metu taip pat buvo pasikeista nuomonėmis apie Rusijos vadovo pasikeitimą, pranešė Seimo pirmininko atstovė spaudai. Pasak V. Landsbergio, nerimą kelia karingų nuotaukų stiprėjimas Rusijoje. T. Lantos teigė, kad Amerika tikisi, jog naujoji Rusija nebus nei militaristinė, nei nacionalistinė.

Protokolo rémai „neatlaikė“ JAV pareigūno emocijų
Vilnius, sausio 4 d. (BNS) — JAV Kongreso narys Tom Lantos ir Lietuvos generalinis prokuroras Kazys Pednycia nerado bendros kalbos apie karo nusikaltimų tyrimą.

„Labai nepatiko susitikimas su generaliniu prokuroru“, sakė T. Lantos spaudos konferencijoje antradienį Vilniuje.

Prokuroras K. Pednycia pareiškė, kad jo įspūdžiai po susitikimo ne kiek ne geresni. Pasak prokuroro, T. Lantos smarkiai pakėlė balsą ir emė trankyti kumščiu stalą, palydėdamas savo žodžius, kai išgirdo priekaištą, kad JAV Teisingumo departamentas kartais neatsako į prokuratūros pagalbos prašymus genocido bylose.

T. Lantos vėliau žurnalistams sakė, esą K. Pednycia apkaltinęs JAV Teisingumo departamentą dėl to, kad nesiėmė tėti karo nusikaltėlių teismo procesų. Tačiau K. Pednycia sako nieko nekaltinęs, tik pateikęs pavyzdį, kai JAV Teisingumo departamentas Specialiųjų tyrimų skyrius viešai paskelbė turįs įrodymų, neva kaltinamasis žydų genocidu Aleksandras Lileikis.

Nuotr.: Valstybės vėliavos pagerbimo ceremonijos dalyviai — Lietuvos kariai — kopia į Gedimino kalną. (Elta)

Ant Gedimino kalno pagerbta Lietuvos trispalvė

Vilnius, sausio 2 d. (Elta) — Vilniaus miesto savivaldybė pirmąją naujųjų metų dieną, surengė valstybės vėliavos pagerbimo ceremoniją, skirtą Lietuvos trispalvės iškėlimo virš Gedimino pilies 81-osioms metinėms.

Vėliavos pagerbimo ceremonijos dalyviai, kariai susirinko prie Vilniaus Katedros, vėliau ant Gedimino kalno šautuvų salėms ir kalbomis pagerbė Lietuvos savanorius, pirmą kartą Lietuvos istorijoje 1919 m. sausio 1 dieną Gedimino

pilyje iškėlusius trispalvę. Vėliau kalno papėdėje vyko šventinė vakarėnis.

Prie 81 metų virš sostinės suplevėsavus trispalvei, pasak to meto liudytojų, dešimt ją iškėlusių savanorių — karininkas Kazys Škirpa, karo valdininkas Jonas Nistelis ir Petras Gužas, kareiviai Albinas Rauba, Romualdas Marcalis, Pranas Plauska, Jonas Norvila, Mikas Slyvauskas, Vincas Steponavičius ir Stasys Butkus pagerbė vėliavą šautuvų salėmis, sugiedojo Lietuvos himną. Karininkas K. Škirpa savo kalboje pabrėžė, kad atlikta istorinis žygis — po kelių šimtmečių Lietuvos vergovės pirmą kartą senosios sostinės Gedimino pilies bokšte iškelta Lietuvos vėliava. Ji buvo ypatinga saugoma tų metų sausio 4 d. mieste vyksiant inirtingam lenkų legionierių ir bolševikų susišaudymui. Sausio 6 d. į sostinę įsiveržė bolševikai nuo lietuviškos trispalvės nuplėbė geltoną ir žalią spalvas, palikę

ant bokšto tik raudoną.

Antrą kartą Lietuvos vėliava suplevėsavo 1920-ųjų rugpjūčio 26 d., į Vilnių sugrįžus Lietuvos kariuomenei. Tų patių metų spalio 9 d. želigovai ninkai, užgrobę Lietuvos sostinę, nuplėbė lietuvišką trispalvę. Nidriū lenkų okupacijos laikotarpis kaip tikra sensacija buvo žinia, kad 1928 m. naktį iš vasario 15 d. į vasario 16 d. Gedimino pilyje iškelta Lietuvos vėliava, perjuosuta juodu kaspinu, gėdint užgrobto sostinės.

Ypač iškilmingai trispalvė pakelta Gedimino kalne 1939 m. spalio 29 d. Specialia įstatymu buvo nustatyta Gedimino bokšte kelti net keturių dydžių vėliavas per iškilmę, šventadienius, darbo dienomis ir lietingu oru.

1941 m. birželio 23-osios sukilimo dalyviai nedelsdami pakėlė Lietuvos vėliavą Gedimino kalne. Dar kartą vokiečių okupacijos metais trispalvė sostinėje trumpam iškilo 1944 m. balandžio 6-ąją.

1988 m. spalio 7 d. po ilgų nelaisvės dešimtmečių iškelta vėliava virš Gedimino bokšto plevėsuoja ir šiandien.

F. Palubinskas paliko Seimo krikščionių demokratų frakciją

Vilnius, sausio 4 d. (BNS) — „Modernioji“ krikščionių demokratų partijos sparno atstovas, Seimo pirmininko pavaduotojas Feliksas Palubinskas išstojo iš Seimo krikščionių demokratų frakcijos, apie tai pirmadienį pranešė Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui.

Antradienį išplatintame pranešime spaudai F. Palubinskas teigia, kad išėina iš frakcijos todėl, kad dažnai skyrėsi jo ir frakcijos vadovybės nuostatos politinės veiklos atžvilgiu. F. Palubinskas teigia negalįs

mesnėje ar tolimesnėje gimtinėje neturėti kolaboranto? tikriausiai rūpi tai, jog ne vienas lietuvis nebūtų pripažintas kaltu dėl masinių žudynių, kurias įvykdė jų tautietiai, bendradarbiaudami su hitlerininkais, nes taip jie supranta lietuvių „svaigės rėkš“, aiškina laikraštis.

• Premjeras Andrius Kubilius renka savo komandą. Nuo pirmadienio jo padėjėju pradėjo dirbti Kęstutis Skudėdas. 39 metų fizikas iki šio paskyrimo dirbė Seime Tevynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcijos referentu. Ministro pirmininko padėjėju etatas kol kas neužimtas.

(Elta)

ant bokšto tik raudoną.

Antrą kartą Lietuvos vėliava suplevėsavo 1920-ųjų rugpjūčio 26 d., į Vilnių sugrįžus Lietuvos kariuomenei. Tų patių metų spalio 9 d. želigovai ninkai, užgrobę Lietuvos sostinę, nuplėbė lietuvišką trispalvę. Nidriū lenkų okupacijos laikotarpis kaip tikra sensacija buvo žinia, kad 1928 m. naktį iš vasario 15 d. į vasario 16 d. Gedimino pilyje iškelta Lietuvos vėliava, perjuosuta juodu kaspinu, gėdint užgrobto sostinės.

Ypač iškilmingai trispalvė pakelta Gedimino kalne 1939 m. spalio 29 d. Specialia įstatymu buvo nustatyta Gedimino bokšte kelti net keturių dydžių vėliavas per iškilmę, šventadienius, darbo dienomis ir lietingu oru.

1941 m. birželio 23-osios sukilimo dalyviai nedelsdami pakėlė Lietuvos vėliavą Gedimino kalne. Dar kartą vokiečių okupacijos metais trispalvė sostinėje trumpam iškilo 1944 m. balandžio 6-ąją.

1988 m. spalio 7 d. po ilgų nelaisvės dešimtmečių iškelta vėliava virš Gedimino bokšto plevėsuoja ir šiandien.

F. Palubinskas paliko Seimo krikščionių demokratų frakciją

Vilnius, sausio 4 d. (BNS) — „Modernioji“ krikščionių demokratų partijos sparno atstovas, Seimo pirmininko pavaduotojas Feliksas Palubinskas išstojo iš Seimo krikščionių demokratų frakcijos, apie tai pirmadienį pranešė Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui.

Antradienį išplatintame pranešime spaudai F. Palubinskas teigia, kad išėina iš frakcijos todėl, kad dažnai skyrėsi jo ir frakcijos vadovybės nuostatos politinės veiklos atžvilgiu. F. Palubinskas teigia negalįs

mesnėje ar tolimesnėje gimtinėje neturėti kolaboranto? tikriausiai rūpi tai, jog ne vienas lietuvis nebūtų pripažintas kaltu dėl masinių žudynių, kurias įvykdė jų tautietiai, bendradarbiaudami su hitlerininkais, nes taip jie supranta lietuvių „svaigės rėkš“, aiškina laikraštis.

• Premjeras Andrius Kubilius renka savo komandą. Nuo pirmadienio jo padėjėju pradėjo dirbti Kęstutis Skudėdas. 39 metų fizikas iki šio paskyrimo dirbė Seime Tevynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcijos referentu. Ministro pirmininko padėjėju etatas kol kas neužimtas.

mesnėje ar tolimesnėje gimtinėje neturėti kolaboranto? tikriausiai rūpi tai, jog ne vienas lietuvis nebūtų pripažintas kaltu dėl masinių žudynių, kurias įvykdė jų tautietiai, bendradarbiaudami su hitlerininkais, nes taip jie supranta lietuvių „svaigės rėkš“, aiškina laikraštis.

• Premjeras Andrius Kubilius renka savo komandą. Nuo pirmadienio jo padėjėju pradėjo dirbti Kęstutis Skudėdas. 39 metų fizikas iki šio paskyrimo dirbė Seime Tevynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcijos referentu. Ministro pirmininko padėjėju etatas kol kas neužimtas.

mesnėje ar tolimesnėje gimtinėje neturėti kolaboranto? tikriausiai rūpi tai, jog ne vienas lietuvis nebūtų pripažintas kaltu dėl masinių žudynių, kurias įvykdė jų tautietiai, bendradarbiaudami su hitlerininkais, nes taip jie supranta lietuvių „svaigės rėkš“, aiškina laikraštis.

(Elta)

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, Belafan, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Vašingtonas. Jungtinių Valstijų prezidentas Bill Clinton atsistatydinusi Rusijos vadovą Boris Jelcin sekmdienį pavadino „Rusijos demokratijos tėvu“, tačiau sykiu perspėjo, kad demokratija Rusijoje gali žlugti, jeigu jo įpėdiniai neįgyvendins korupcijos. B. Clinton gyrė buvusį Rusijos vadovą išskirtinėje esė, išspausdintoje žurnale „Times“, praėjus dviem dienoms po to, kai B. Jelcin apstulbino pasaulį savo atsistatydinimu.

Straiptanyje „Jelcin prisiminus“ B. Clinton apibūdino Rusijos prezidentą kaip gana staciokišką, drąsų ir vaidingą žmogų. Pasak jo, B. Jelcin, kuris iškilo į valdžios viršūnes komunizmo laikais, nepakentė sovietinės santvarkos ir buvo pasiryžęs viskam, kad Rusija neišsuktų iš demokratiškos permainų kelio. Pasak B. Clinton, šis Rusijos vadovas labiausiai nusipelnė, kuriant demokratinę ir rinkos ekonomiką orientuotą Rusiją, išardžiusią Sovietų Sąjungos „totalitarinį monolitą“. „Didžiausia garbė už šias permainas tenka Jelcin“. Pasak JAV prezidento, nepaisant nesutarimų dėl Čėčėnijos, abi šalys išvien siekė sumažinti savo branduolinius arsenalus, liovėsi grasinti viena kitai branduoliniais ginklais, o jų kariai kartu padeda atkurti taiką Balkanuose.

Roma. Buvęs Sovietų Sąjungos prezidentas Michail Gorbaciov mano, kad Rusijos prezidentas „Jelcin nenorėjo atsistatydinti. Jis iš visų jėgų, kurių jam dar liko, tam priešinosi. Iš esmės, jis buvo nušalintas“, pareiškė M. Gorbaciov interviu Italijos laikraščiai „Stampa“. Tarp jų, kurie įtikino B. Jelcin pasitraukti iš prezidento posto, M. Gorbaciov paminėjo verslininką, Valstybės Domo deputatą Boris Berezovskij, B. Jelcin dukrą Tatjaną Džančenką ir prezidento administracijos vadovą Aleksandr Volodžin.

„Būtent šis trijulė sugalvojo operaciją „Putin“ ir dabar žengė lemiamą žingsnį“, mano jis. Buvęs Sovietų prezidentas mano, kad galutinai B. Jelcin įtikino medikai. Apie naująjį Rusijos vadą M. Gorbaciov sakė: „Tik laikas parodys, ar Putin rems iki galo „šeimos“ tikslus. Kol kas tai jis daro visiškai be kompleksų, rūpindamasis ir savo reikalais. Kaip ir jie, jis azartiškas lošėjas. Jis taip pat veržiasi į viršų ir, kaip jie, jis bijo. Tačiau gali atsitikti taip, kad po visiškos pergalės būtų jis ims diktuoti lošimo taisykles. Jau dabar jo valdžia didžiule. Jeigu jis iš tikrųjų pasirengęs įknyti Rusijos atgimimą, turi atsikratyti tokių mažai populiarių pakeleivių“.

Jeruzalė. Izraelis ir palestiniečiai antradienį sutarė įgyvendinti seniai atidėliojamą žydų okupuotų Vakarų Kranto žemių perdavimą Palestiniečių savivaldai. „Po ilgų svarstymų mes sutarėme pasirašyti žemėlapius, kuriuose nužymimi penki procentai teritorijos. Tikėtumėte, kad tai įvyks jau šį vakar arba per ateinančias 48 valandas“, pranešė žurnalistas palestiniečių derybininkas Saeb Erekat, kuris su Izraelio derybininku Oded Eran kalbėjosi viename Jeruzalės viešbučių. Jie taip pat pranešė pašalinę klintis planams perduoti dar 6.1 proc. teritorijos. Nė viena pusė neaiškino, kaip pavyko išieiti iš derybų aklovietės. Krizė iš dalies buvo kilusi dėl nesutarimų, kurie Vakarų Kranto teritorijos rajonai turi būti perduoti palestiniečiams.

Maskva. Čėčėnijos musulmonų sukilėliai antradienį pranešė, kad jie, nepaisant smarkių Rusijos kariuomenės antpuolių, ir toliau kontroliuoja sostinę Grozną ir pietines Čėčėnijos kalnus. Rusų pajėgos pirmadienį bandė išvyti sukilėlius iš rajono aplink geležinkelio stotį, esančio netoli Grozno centro, aviacija ir artilerija atakavo sukilėlių pozicijas kalnuose. Tačiau čėčėnų atstovams spaudai Movladi Udugov pareiškė, kad sukilėliai atkovojo tris kaimus į pietvakarius nuo Grozno. Maskva šio pranešimo nepatvirtino. Pasak žinių agentūrų, Rusijos pajėgos pripažino sutinkancios didelį pasipriešinimą. „Didžiausios banditų grupės yra Grozno centre. Jos toliau atkakliai priešinosi federalinei kariuomenei ir minuoja Čėčėnijos sostinės centre esančių savo pozicijų prieigas“, sakoma ITAR-TASS pranešime. Pasak M. Udugov, per pastaruosius mėnesius visoje Čėčėnijoje žuvo maždaug 200 rusų kareivių.

Puna, Indija. Indijos premjeras Atal Behari Vajpayee pirmadienį apkaltino kaimyninį Pakistaną organizavus 1999 m. pabaigoje įvykdytą lektuvo pagrobimą. „Visa informacija apie pagrobimą ir tolesnius įvykius, kurią dabar turi vyriausybė, aiškiai rodo, kad tai buvo neatskiriama Pakistano remiamos terorizmo kampanijos dalis“, sakė A. B. Vajpayee savo pareiškime. Tarp abiejų valstybių vyksta nuožmus gincas dėl Šiaurės Indijos Kašmyro srities. Indija kaltina Pakistaną remiant musulmonų separatistus, kovojančius Indijos kontroliuojamoje Kašmyro dalyje. Islambadas tai neigia ir sako teikiantis tik moralinę paramą. „Indija siekia, kad Pakistanas būtų paskelbtas teroristine valstybe“, sakoma A. B. Vajpayee pareiškime.

KALENDORIUS
Sausio 5 d.: Jonas Neuman, vysk.; Edvardas, Gaudentas, Gedutė, Simonas, Telesforas, Vytautas, Vytautė.
Sausio 6 d.: Pal. Andrius Besset, Arūnas, Arūnė, Baltazaras, Kaspars, Melchioras, Merkelis.

KALENDORIUS
Sausio 5 d.: Jonas Neuman, vysk.; Edvardas, Gaudentas, Gedutė, Simonas, Telesforas, Vytautas, Vytautė.
Sausio 6 d.: Pal. Andrius Besset, Arūnas, Arūnė, Baltazaras, Kaspars, Melchioras, Merkelis.

KALENDORIUS
Sausio 5 d.: Jonas Neuman, vysk.; Edvardas, Gaudentas, Gedutė, Simonas, Telesforas, Vytautas, Vytautė.
Sausio 6 d.: Pal. Andrius Besset, Arūnas, Arūnė, Baltazaras, Kaspars, Melchioras, Merkelis.

Nuotr.: JAV Kongreso atstovas Tom Lantos Vilniuje aplankė žydų mokyklą.

SKAŪTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS VADOVYBĖS RINKIMŲ PREZIDIUMO PRANEŠIMAS

Mieli Sesės ir Broliai,

Paskaitę 1993 m. ir 1996 m. LSS Vadovybės duomenis, pradėjome 1999 m. LSS Vadovybės rinkimų pravedimo darbą.

Pagal nuostatus visų balsuotojų sąrašus gavome iš Seserijos, Brolijos, ASS ir Pirmijos izdininkų. Sąrašus įdėjome į kompiuterį. Visus daugiau negu 18 metų apribojome (97-98-99 m.) nario mokesčių. Lai-ku šakų izdininkams užsimo-ke, buvo mūsų sąrašas. Tuo metu negavom Australijos ir Kanados Brolijos sąrašų.

Mūsų darbas labai užsitęsė, nes į mūsų biuletenio darbo tvarkės datas, nariai nekreipė dėmesio. Net ir kandidatų siūlymas į pareigas užsitęsė 15 dienų ilgiau, kol kandidatų sąrašą surinkome.

Vėliau gavome Australijos, Kanados Brolijos ir ASS papildytus narių sąrašus.

Buvome priverstūs prailginti balsų gavimo datą iki gruodžio 3 d., nes į Kanadą paštas ejo daugiau 22 dienų į vieną pusę. Datas pakeitima skelbėme „Darbininke“, „Drauge“ ir „Tėviškės žiburiuose“. Dėkojame šių laikraščių redakcijoms už pateiktą informaciją.

Skatiname visus LSS narius kasmet susimokėti nario mokesčių iki sausio mėnesio. Tuo palengvinsite izdininkų darbą.

Šia proga dėkoju visiems prisidėjusiems prie komiteto darbo: s. Vidai Jankauskienei, s. fil. Aldonai Marijošienei, vyr. sk. Rasai Miklienei, vyr. sk. Onai Osmolskienei, Vidai

Penikienei, v.s. Giedrei Stankūnienei, sesei Romai Vedeckienei, ps. Irenai Vilgalienei, s. Jonui Vilgaliui, vyr. sk. Aldonai Žukienei ir Danguolei iš Lietuvos.

Vis budžiu! Ad Meliorem!

v.s. fil. Lilė Milukienė
Prezidiumo pirmininkė

RINKIMŲ REZULTATAI

Balsų skaičiavimas įvyko 1999 m. gruodžio 4 d., 11 val. rytą, skautininkų Vilgalių namuose, Great Neck, NY. Balsų skaičiavimo komisiją sudarė: ps. Irena Vilgaliene, pirm-
ninkė, v.s. Giedrė Stankūniene, vyr. sk. Ona Osmolskiene, vyr. sk. Rasa Mikliene.

Išrinkta nauja 1999-2002 kadencijos LSS Vadovybė.

Balsavusių dalyvavimas bu-vo gana geras. Buvo atmesti tik keli balsavimo lapai:

— 4 vokai sugrįžo neradę adresato

— 5 pavėlavo

— 4 balsavo daugiau negu už savo Rajono vadą

— 2 atsiuntė nepabalsuotus lapus

v.s. Vytautas Dilba buvo pasiūlytas kandidatų į Kontrolės Komisiją be jo leidimo ir sutikimo, todėl rezultatų sąrašuo-se jo nėra. Brolis Vytautas atsi-prašom, kad nespažiom laiku patikrinti.

Balsavimo dalyviai

Turėjo teisę balsuoti — 947
Dalyvavo rinkimuose — 406
Balsavusių % — 42 %

LSS VADOVYBĖS RINKIMŲ DUOMENYS

Bendroji sueiga

Į LSS Tarybą

v.s. Kiliulienė, Laima — na-
rė

v.s. Banaitienė, Birutė — na-
rė

v.s. fil. Miknaitis, Sigitas — na-
rys

v.s. fil. Mickienė, Meilė — na-
rė

j.s. Lendraitienė, Vilgailė — na-
rė

ps. fil. Kirvelaitis, Vytenis — na-
rys

v.s. Banevicius Mikas — na-
rys

v.s. Kiliulis, Česlovas — na-
rė

j.v.s. Treininė, Genovaite — na-
rė

v.s. fil. Lesky, Gediminas — na-
rė

j.v.s. fil. Kirkuviene, Rūta — na-
rė

ps. Andrius, Edis — na-
rė

v.s. Pažirienė, Alfonsa — na-
rė

Į LSS Garbės teismą

v.s. Vasilauskienė, Marija — na-
rė

s. fil. Morkūnas, Vladas — na-
rė

v.s. Mockus, Feliksas — na-
rys

s. Empakeris, Algis — na-
rė

ps. Petrauskas, Petras — na-
rė

Į LSS Kontrolės komisiją

j.s. Jonušas, Algis — pirm.

j.s. Česas, Romas — narys

j.s. Rimeika, Aleksas — na-
rys

ASS Sueiga

Į LSS Tarybą ASS sąrašų

s. fil. Bichnevičiūtė, Nida — na-
rė

fil. Kirvelaitis, Audrius — na-
rys

ps. fil. Jarašūnas, Auris — na-
rys

vyr. sk. fil. Damijonaitytė, Vida — na-
rė

Į ASS Garbės gynėją

v.s. fil. Vilkas, Eugenijus P. — na-
rys

v.s. fil. Korzonas, Edmundas — na-
rė

Į ASS Pirmininko/-ę ir ASS Pirmininko/-ės pava-
duotoją

s. fil. Griškėlis, Rimantas — na-
rys

v.s. fil. Rahbar Čarneckaitė, Zita

Brolijos sueiga

Į LSS Tarybą

v.s. Deveikis, Gediminas — na-
rys

j.v.s. Paulius, Algis — narys

v.s. fil. Molis, Petras — na-
rys

ps. fil. Dabšys, Tadas — na-
rys

Į LSS Brolijos garbės gy-
nėją

v.s. fil. Matonis, Kazys

Į Brolijos Vyr. Skautininko pa-
vaduotoją

s.v.v.s. Otto, Romas

s.v.v.s. fil. Sekas, Albinas

Seserijos Sueiga

Į LSS Tarybą

s. Rudaitytė-Chiapetta, Tai-
yda — na-
rė

v.s. Markeviciene, Irena — na-
rė

„Skautų aidą“ ir „Lituanicos“ skautų tunte 50 metų veiklos leidinio re-
daktorė v.s. Alė Namikienė ir „Lituanicos“ tunto tartininkas s. fil. Ri-
čardas Chiapetta „Lituanicos“ tunto sukaktuviame pokelyje.

„LITUANICOS“ TUNTO VEIKLA

Po sėkmingos Vidurio rajono stovyklos, kurioje dalyvavo gausokas būrys „Lituanicos“ tunto skautų. Po sugrįžimo iš stovyklos sueigos, vykusios Lemonte, PL centro sodelyje, prieita prie „Lituanicos“ tunto persiorganizavimo šiam veiklos sezonui. Turėta rūpestių surasti draugovėms draugininkus. Dabartinę tunto vadovybę sudaro:

Tuntininkas — ps. fil. Ri-
čardas Chiapetta,

Tuntininko pavaduotojas —
ps. fil. Gintaras Aukštuolis,

Komendantas/sekretorius —
ps. fil. Jonas Variakojis,

Izdininkas — s. vytytis fil. Al-
gis Luneckas,

Tiekimo skyriaus administ-
ratorės — sesė Loreta Jucas ir
sesė Gintarė Taus,

Stovyklos administratorius —
s. fil. Ginutis Matutis,

Specialių projektų administ-
ratorius — v.s. fil. Romas Ru-
pinskas,

„Geležinio Vilko“ d-vės drau-
gininkas — s. fil. Vytenis Lie-
tuvinkas,

narė

v.s. fil. Statkuvienė, Rasa — na-
rė

s. fil. Kasputienė, Daina — na-
rė

narė

Į LSS Seserijos garbės gy-
nėją

v.s. Sūrdienienė, Danutė

Į Seserijos Vyr. Skauti-
ninkę ir Vyr. Skautininkės pa-
vaduotoją

v.s. fil. Penčilenė, Rita

s. Trakienė, Dalia

Į Rajono vadus

Atlanto — s. fil. Šnipaitė, Na-
ida

Australijos — v.s. fil. Anta-
naitis, Henrikas

Europos — s. O'Brien, Vin-
cas

Kanados — v.s. fil. Žilinskė-
nė, Rūta

Ramiojo vandenyno — v.s. Prasauskienė, Birutė

Vidurio — j.v.s. Paulienė, Violeta

Balsų skaičiavimo komitetas: ps. Ire-
na Vilgaliene — pirm., vyr. sk. Rasa Mikliene, vyr. sk. Ona Osmolskiene, v.s. Giedrė Stankūniene.

v.s. fil. Lilė Milukienė
LSS Vadovybės rinkimo
Prezidiumo pirmininkė

LSS VADOVYBĖS PAREIGŲ PERDAVIMAS

LSS Vadovybės pareigų per-
davimas naujai išrinktiems
pareigūnams įvyks 2000 m.
vasario 5 d., šeštadienį, Šv.
Petro bažnyčioje salėje, Flaher-
ty Way, South Boston, MA.
Visi atvyksta penktadienį va-
kare, 2000 m. vasario 4 d. ir
išvyksta sekmadienį, vasario
6 d.

Prašau informuoti savo pa-
vaduotojus ir vadijas apie da-
lyvavimą pareigų perdavime.

Kelionių ir viešbučio išlaidos
iš Tarybos išdo nebus apmoka-
mos.

2000 m. sausio viduryje bus
pasirūpinta numatyta LSS va-
dovybės pareigų perdavimo
programa.

Budekime!

v.s. Birutė Banaitienė
LSS Tarybos pirmininkė

Jubiliejinus metus užbai-
gant, sekmadienį, gruodžio 12
d., buvo išklauštos šv. Mišios
Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Čika-
goje. Po Mišių iškilminga tun-
to sueiga vyko Jaunimo centro
mažonoje salėje. Skautai trump-
am sugrįžo į savo „tėviškę“,
kur buvo praleista daug dienų
ir metų sueigos, lituanisti-
nėse mokyklose. Čia tūntai
ruošia savo didingas Kaziuko
muges.

Šios sueigos komendantu
buvo brolis Aris Dumbrys.
Sueigoje dalyvavo gausus bū-
rys skautų, jaunesniųjų skau-
tų ir jų vadovai. Sueigos metu
šie skautai buvo pakelti į
aukštesnius laipnius:

Į paskutininkus: Darius
Aleksaitis, Tomas Ambutis,
Darius Andriulis, Jonas An-
kus, Erikas Burokas, Danius
Čekauskas, Saulius Fabiono-
vich, Jonas Gencius, Julius
Griauzdė, Viktoras Jucas, Da-
rius Jutai, Paulius Leipus, Li-
nas Milavickas, Tomukas Mi-
lo, Pukas Platakis, Marijus
Spitrys.

Į skiltininkus: Edmundas
Brooks, Rimas Putrius, Ričar-
das Kontius, Tomas Rupins-
kas ir Karolis Užgiris.

„Žuvėdros“ žymeniu apdo-
vanoti jūrų skautas Adomas
Tautkus.

„Tėvynės sūnau“ žymeniu:
Jūrų skautas Linas Paulius.

„Inkaro“ ordinu: j. budys j.p.
Romas Česas, j. budys j.s.
Jokubauskas, j. j. budys j.p.
Algis Jonušas.

„Lituanicos“ tunto tunti-
ninkas sveikino visus pakeltuo-
sius ir aukštesnius laipnius ir
apdovanotus žymenimis, bei
ordinais už jų pareigiją
veiklą tunte. Savo žodyje
pabrėžė, kad tik būdami pa-
reigingi ir drausmingi susi-
lauksite sesių, brolių, tėvų,
vadovų ir lietuvių visuomenės
pagarbos sau ir Skautų są-
jungai.

Po iškilmingos dalies, buvo
pravestas žaidimas. Skautai
pasiskirstė į 4 grupes turėjo
atsakyti į pateiktus klausim-
us, pasirenkant vieną tei-
singą iš keturių.

Laimėjusieji „sulipdytos“
skilties skautai gavo dovanų.

„Lituanicos“ tuntas auga
skautų skaičiumi; ypač labai
padaugėjo jaunesniųjų skautų
ir bebrūkų. Sueigos vyksta
tuojau po lituanistinių mo-
-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5599.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rate: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5599.

Matydami patalpas, pakvitatvinti už prenumeratą nesimokame. Prie pavardės ir adres, atsiųdami laikraštį patvirtime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$50.00	\$39.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$55.00	\$45.00
Tik šėštadienio laida			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsienietis Lietuvoje			
Oro paštas	\$500.00	\$250.00	
Reguliarusis paštas	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida oro paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida reguliariu paštu	\$65.00		

Vyriausio redaktorė — Danutė Binkošienė

Administracinė — Valentinas Krumpis

Moderatorius — Rima Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už šėštadienį turinį neatsako. Šėštadienį kainos atnaujinamos, gavus prašymą, ką nors šėštadienį.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudoti straipsnių nesaugu. Siunčiant prašome patikrinti lapelį.

kyklų pamokų. Didžioji dalis skautų yra PL centre, Lemonte. Tik viena mikri draugovė dabar veikia Jaunimo centre, Čikagoje.

„Lituanicos“, „Aušros vartų“, „Kernavės“ ir „Nerijos“ tuntu tuntininkai yra dėkingi tėvams už veiklos rėmimą. Dėkingi ir lietuvių fondai, pas-
kyrusiam pinigų sumą tuntu veiklai paremti.

Artėja tradicinė skautų Ka-
ziuko mugė, ruošiamas 2000 metų kovo 4-5 d. Jaunimo cen-
tro patalpose. Šiuo metu skau-
tai, skautės ir jų tėvai jau ga-
mina muginukus. Lietuvių vi-
suomenė yra kviečiama daly-
vauti ir savo apsilankymu pa-
remti skautišką veiklą.

Tuntininkas yra labai dė-
kingas draugininkams, nes tik
jie „veža“ draugovę ir skilčių
veiklos „vežimus“. Daugelis
draugininkų studijuoja ir
jiems susidaro sunkumai pasi-
ruošti sueigoms ir jose daly-
vauti.

„Lituanicos“ tuntininkas ps.
fil. Ričardas Chiapetta sveiki-
na tunto skautus, vadovus,
tėvus ir rėmėjus ir kviečia
talon jaunimo auklėjimo dar-
be. Ypač talka jaunesnėms va-
dovoms padėsite gerų vadovų
ugdymui.

brolis A. Paužolis

DŽIAUGIAMĖS SULAUKĖ NAUJO „SKAUTŲ AIDŲ“

Daugiau negu dešimtmetį
„Skautų aidą“ sėkmingai re-
dagavusiame kolektyvui — v.s.
fil. kun. Antanui Saulaiciui,
uolioms „Peledų“ skilties na-
rėms — v.s. fil. Halinai Plau-
šinaitienei, v.s. Nijolei Užba-
lienei, v.s. Janinai Mikutai-
tienei ir j.v.s. Dalinai Sruogai-
tei dėl įvairių asmeninių prie-
žasčių atsiaukius nuo tolimes-
nio įsipareigojimo tėjimo, tur-
nalas 1999 metais pergyveno
redakcinę krizę. Buvo kviečia-
mi nauji žmonės, tačiau tyrtu
redakcinio kolektyvo nepavy-
ko suburti. Likęs vienas, tech-
ninis redaktorius Vladas Vije-
kis, talkinamas kelių bendra-
darbių ir „Skautybės kelio re-
daktoriaus“, tęsėjo iki rudens.

Tačiau skautininkui Vijeikiui
uždarius spaustuvę, „Skautų
aidą“ gyvavimas pakibo ore.
Po ilgesnio naujų redaktorių
ieškojimo, LSS Pirmijos pirmi-
ninkė v.s. Birutė Banaitienė
pavyko prikalbinti ilgametę
skautišką spaudos darboto-
ją v.s. Alė Namikienę apsi-
imti nelengvą redaktoriaus dar-
bą. Sesei Alėi įvairių darbų
nestinga, bet šiam darbu įsi-
pareigojo iš meilės „Skautų
aidui“, taip reikalingam mūsų
skautišką gyvavimo mėsro-
džiui, veiklos skatintojui, nau-
jų bendradarbių ir skaitytojų
ugdymo.

pasikvietusi tam patyrimą tu-
rinčią darbėją sesę s. fil. Re-
natą Ramanauskaitę-Borucki
ir atsikreipusi į žinomus ben-
dradarbius kibo darban.

„Skautų aidą“ administratorė
v.s. Albinai Ramanauskienė
susitarus su „Draugo“ dien-
raščio administracija dėl spau-
dos ir ekspedijos, darbų ra-
tas buvo užsuktas. Dabar jau
galime džiaugtis to darbo vai-
siais. Naujos redakcijos pa-
ruoštas 1999 metų rugėjo-
spalio mėnesį „Skautų ai-
das“ jau pakeliui į visų Lietu-
vių Skautų sąjungos narių ir
kitų skaitytojų namus. Ši
„Skautų aidą“ laida patraukli
savo išvaizda ir turiniu, ilius-
truota gausiomis skautišką
gyvenimo nuotraukomis. Šva-
rus spaudos darbas, geras po-
puliškas ir spalvotame viršelyje
besiūpantis paukštytės
kvietė kvietia imti žurnalą
ir rankas. Apie turinį čia ne-
sako, todėl tai kanti
paalaptis, kurią sustingsta kai
žurnalas atiras ant jūsų sta-
lo. O iki tada — nuoširdiai
dėkojame naujai redakcijai,
ypač sėsei Alėi Namikienėi už
tokia gratią naujametinė do-
vaną visi Lietuvių Skautų
sąjungai ir kiekvienam skaity-
tojui. ACTOI Nekantriai lau-
sime kito „Skautų aidą“ nu-
merio

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwestem un-to
diplomu, lietuviams sutvarkyti dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
primami absoliučiai punktualiai.
Sustatimai (kalbėti anglškai)
Tel. 708-422-6260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9825 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidus ligų gydymas
Kalbarne Ištirviliui
6818 W. Archer Ave., Suite 5 ir 6
Chicago, IL 60639
Tel. 773-223-0905
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
MDRE DUBATIS, O.D.
AKU LIGOS — CHIRURGIA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville,

NORĖJO ĮSTEIGTI SOVIETINĘ RESPUBLIKĄ

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Tik 1999 metų gruodžio 16 d. Miuncheno dienraščio atstovas Varšuvoje pranešė lenkų komunistų teismą. Mat Šaltininkuose jie norėję įsteigti Lenkijos sovietinę respubliką, sudarytą iš kelių lenkų apgyvendintų apskrčių. Deja, ši respublika gyvavo tik dvi dienas, t.y. rugpjūtio 19-21 d.

Kas davė akstiną tokios komunistinės valstybės įsteigimui? Laikraščio bendradarbis skaitytojus perkelia į Maskvos sukilimo dienas bei norą Rusiją gražinti į Sov. Sąjungos laikotarpį. Komunistų partijos ir KGB šaltininkų lenkai aktyvistai, norėję pasitarnauti Maskvai, atkildami nuo Lietuvos, kadangi Lietuvoje Sąjūdis perėmė valstybės vairo.

Nepavykus perversmui Maskvoje, baigėsi ir Lenkijos komunistinės vyriausybės dienos Lietuvoje, jos vadovus suminant Lietuvos policijai.

Tik po aštuonerių metų ir ilgų tardymų, Aukščiausias Lietuvos Teismas nusprendė Šaltininkų (vokietis pridėda lenkišką vardą — Solecznik) KP sekretorių Leoną Jankelevičių nubauti dešimt metų kalėjimo bausme, įskaitant praleistą tardymo laikotarpį. Tad kalėjime jam teks praleisti tik keletą mėnesių Lukiškėse (L. Jankelevičius išėjo iš kalėjimo), du likę lenkiškos respublikos iniciatoriai nuteisti socialinio darbo bausme, ketvirtas išteisintas.

Dienraščio atstovas priminė, kad gynybai — advokatai Aukščiausio teismo sprendimą priėmė labai palankiai. Tuo tarpu, Lietuvos spauda savo komentaruose įtūri politinę įtaką, norint patenkinti ne tik Lietuvos lenkų mažumą, bet didelę pietinę Lietuvos kaimynę Lenkiją.

Vilniaus teismas stipriai erzino patriotinę Lenkijos visuomenę, nes jos akys teisiamieji norėję tik pasipriešinti „Sąjūdžiui“ ir jo vedamam nepalankiam mažumų atžvilgiu politikai. Pradžioje, „Sąjūdis“ beveik nedavė jokių teisių mažumoms. Ši kelių dabar Vilnius pataisa. Tačiau keturi nuteistieji pacioje Lenkijoje ir pietryčių Lietuvoje ir toliau laikomi teisingumo ministerijos aukimais — baigia savo komentarus Tomas Urban.

Klausimas sulenkėjusiems lietuviams Šaltininkuose: kaip pasielgtų Lenkijos vyriausybė, paskelbus Suvalkų trikampio lietuviams etninių žemių nepriklausomybę ir gal

prisiųngimą prie motinos Lietuvos? Tikrai neglostytų, o po trumpo teismo uždarytų 25-kiems metams Suvalkų kalėjime.

Atlygina nacių vergams

Po ilgų derybų galutinai sutarta nacių laikų darbininkams — svetimšaliams už jų darbą karo metu įvairiose Vokietijos įmonėse, atlyginti 10 milijardų suma. Apskaičiuojama, kad vienkartinis išmokėjimas sieks tarp 15,000 ir 6,000 markių.

Derybų metu vokiški laikraščiai spausdino ilgus skaitytojų atvirus laiškus redakcijoms. Vieni, daugumoje kariai, prisimindavo belaisvės dienas, darbą Sov. Sąjungoje anglų kasyklose, darbą miškuose ir t.t. Po aštuonerių metų (SS dalinių belaisviai net po 10-12 metų) silpna sveikata grįžė į namus, nerado savo šeimų, nes žmonos su vaikais žuvo miestų bombardavimuose, ar ištremtos iš Rytprūsų į Sibirį. Viena skaitytoja lietuviška pavarde rašė, kad ji raudonarmiečių sumta Lietuvoje ir kartu su lietuviu buvo ištremta į Sibirį miško darbanams. Šešiolikmetė rytprūsietė sutikusi miško darbuose taip pat jaunas lietuvaites. Lietuvos buvusios labai solidarios. Vienai gavus siuntinį, visos dalindavosi juo. Tą patį teisingumą pasakojo rytprūsietė, aplankiusi 1999 m. tėvų namus prie Labguvos (vok. Labiau). Visi laišku rašytojai klausia: kas mums atlygins už vergišką darbą Sov. Sąjungoje? Žydų šeimos mirė koncentracijos stovyklose, mūsų šeimos mirė po griuvėsių. Vokietijos vyriausybė rūpinasi žydais, lenkais, ukrainiečiais, rusais, tačiau užmiršta savus, vargę gyvenančius tautietius. Ar jų balsas bus išgirstas Berlyne, reikia abejoti, kadangi valstybės išdas yra tuščias. Keliamos benzino, alkoholio, tabako važmos ir kt. kainos. Gaila, bet vokiečiai pamiršta, kad pvz. žydų pečius stipriai remia JAV. Nepamirštinai pavyzdys yra Šveicarija, kuri negalėjo atsispirti stipriems žydų organizacijoms JAV, Kanadoje, pacioje Europoje, atsiskiusi nuo mokėjimo bei atidarymo žydų tautybės sąskaitų bankuose. Ką į tai JAV? Jos pagrasino šveicariškų prekių boikotu. Tokį pat atsakymą davė ir JAV bankai, atsiskirdami bendradarbiauti su Al-

Po JAV LB Tarybos sesijos Milvauke, WI, pernai rudenį. Iš kairės veiklios LB tarybos narė: Irena Gedrienė, Aušrelė Sakalaikė, Birutė Vindasienė ir Birutė Viltienė. Nuotr. Inos Bertulytės Bray.

LITAS DAR LIKS IŠTIKIMAS DOLERIUI

Keturi litai išliks prilyginti vienam JAV doleriui mažiausiai iki 2001 metų antrojo pusmečio, o minties susieti litą su euro ir dolerio krepšeliu apskritai atsisakyta. Tai spalio 13 dieną oficialiai paskelbė Lietuvos banko valdybos pirmininkas Reinoldius Šarkinas. Priimant šį sprendimą, buvo atsisveigta į Lietuvos ekonomikos plėtros tendencijas, finansų rinkos

jautrumą ir euro stabilizavimosi požymius. Antrąjį 2001 metų pusmetį greičiausiai bus priimtas sprendimas valstybinę valiutą susieti su euro. Esamas valiutų valdybos modelis lieka galioti visą šį laikotarpį. Pasak R. Šarkino, lito susiejimo su JAV dolerio ir euro krepšeliu laikas jau praleistas, todėl nuspręsta to atsisakyti.

R. Šarkinas dar kartą garantavo, kad litas nebus nuvertintas. Lietuvos banko išplatintame pareiškime teigiama, kad „nuvertinus valstybinę valiutą, Lietuva reformų prasme būtų atmetusi keletą metų atgal ir prarastų didelėmis pastangomis pasiektus svarbiausius makroekonominio stabilumo požymius: mažą infliacijos lygį bei stabilų lito kursą tvirtų užsienio valiutų atžvilgiu“. Pareiškime taip pat teigiama, kad lito nuvertinimas iš esmės nepagerintų Lietuvos prekių konkurencingumo.

Priimta valstybinės valiutos strategija sutampa su Tarp-tautinio valiutos fondo rekomendacijomis, kurias kai kurie ekspertai laiko būtinomis sąlygomis TVF paskoloms gauti. Žinia sklaida teigia, kad centrinio banko pareiškimas dėl lito ateities turėtų nuraminti itin nerimą Lietuvos finansų rinką, kurią trkdė nuolat skleidžiami gandai apie galimą lito nuvertinimą ir ilgai trukęs neaiškumas. Tačiau toks Lietuvos banko sprendimas tenkina ne visus. Finansų analitikė Margarita Starkevičiūtė „Lietuvos rytui“ pažymėjo, jog nutarimas nieko

nekeičia esant tokiai sunkiai okio būklei labai sunkiai įgyvendinamas. Pasak jos, šį kartą pasirinktas politinis, o ne ekonominis logika pagrįstas sprendimas. Analitikės nuomone, Lietuvos pinigų politika turėtų būti tokia pat, kaip ir Lenkijos ar Vengrijos, kur nėra valiutų valdybos ir veikia slankusis valiutos kurso svyravimo mechanizmas.

R. Jakutyte

*Naujas kovos frontas dėl rasės ir mokyklų — yra pradžios mokyklose ir gimnazijose. Daugybė mokyklų, mėginamos klasėse išlaikyti tam tikrą procentą baltų ir mažumų mokinių, nustato skirtingus stojimo reikalavimus pagal etninę grupę, pvz., įstoti į gabiųjų mokinių programą vienoje Floridos mokykloje baltiesiems ir azijiečiams reikalaujamas IQ egzaminų pažymys — 130, o Afrikos-amerikiečiams — išpanų kilmės mokiniams — 115. Tėvai pradėjo atkreipti daugiau dėmesio į tokius skirtingus reikalavimus ir iškelti mokykloms diskriminacijos bylas. Nors kai kurios bylos išsprendžiamos be teismo, spėjama, kad reikalas netrukus pasieks Aukštąjį teismą ir gali paveikti milijonus mokinių. (WSJ)

*Klaipėda. Spalio 14-17 d. Klaipėdos „Vyčio“ vidurinėje mokykloje 66 miesto mokyklų mokiniai mokėsi naujų bendravimo įgūdžių. Šį savaitgalio seminarą organizavo Dvasinės pagalbos jaunimo centras ir programos „Sniego gniūžtė“ vadovai. Seminaro tema — „Gyvenime be svaiginamųjų pažymėję, jog nutarimas nieko

Atnešiau prie durų. Skubėjau išeiti iš rūmų. užmiršau rūmų pavadinimą. Kieno jie — Farnesų, Riarjų? „Elkis garbingai. Niekada nepadarė veiksmo, kuris nebūtų vertas tavęs. Niekam ir niekur nesistenk išiešinti manęs. Tik aš už savo veiksmus atsakingas Dievui“. Taip kadaise kalbėjo Kristina Vaza nelietinamajam Adomui Tvirbutui. Beveik tuos pačius žodžius Kiešaitė pasakė Braukliui. Kodėl ji užduoti Braukliui pasakė, mums girdint? Ar tik tam, kad su-prastume, kodėl Birenė jos aplinkos žmonės vadina serenissima regina di Siberia? Brauklys... Kiešaitė... Adamsas... Bobinas... Jų daug. Jie gyvena ir mano, kad gyvena svarbų gyvenimą. Jei pasiseka, numiršta, kai ateina laikas. Jei nepasiseka, dingsta. Ir numiršta, ir dingsta nepalikę pėdsako, tik šiek tiek turto, kurį paveldėtojai dalijasi teismuose arba melancholiškuose žaidimuose „do pier-scienia“, arba grumtynėse „akis už akį, dantis už dantį“, galiausiai palaidoja pralaimėjusius, restoranelyje „viščiukų pirklys“ susirenka gedulingų pietų, apmoka sąskaitą ir išsiskirsto naujų pinigų prasimanyti.

AŠTUNTAS SKYRIUS

Daliai Reginai Gryglienei priešais tampa namikiu. Vyras namie paskelbia karo padėtį, komendantų paskiria įnamį pulkininką, vardu Zosimas.

Simonas namo vis negrįžo. Išėjau jo ieškoti. Kaimynai, gimnainiai, pažįstami atidarydavo duris ir apok-

Tik netarkime — žinokitės!

Lietuva didžiuojasi, kad laimėdama praspūdo pro kompiuterines Naujų metų bėdas. Tai gražus laimėjimas, bet per daug juo stebėtis nereikia, nes lietuviai apskritai labai nesunkiai įsijungė į „kompiuterinį amžių“ ir daugeliu atvejų galbūt pralenkia kitus kraštus, daug ilgiau turėjusius galimybę dirbti su elektronine technika. Čia Lietuva dar kartą įrodė, kad turi pakankamai gabių žmonių ir veržlumo, jeigu, žinoma, deda rimtas pastangas ką nors pasiekti.

Lietuva nesunkiai įšoko ir į kultūrinio gyvenimo traukinį, kuris, nepaisant ekonominių sunkumų, dar rieda gan tvirtai. Leidžiamieji vertingi leidiniai (įdomu, ar juos išstengia pirkti eilinis pilietis), vyksta koncertai, statomos operos, baletų spektakliai (čia ir vėl kyla tas pats klausimas — ar salės užpildomos žiūrovais), ruošiamos parodos, atidengiami paminklai ir jų vertiems, ir nelabai vertiems, o kilmingi svečiai iš užsienio negali pagyrų tapti, kuri turi ką parodyti ir saviesiems, ir sveti-

miems... Jeigu pavartome Lietuvos laikraštį, ypač puošnų, prabangiai išleistų žurnalų puslapius, randame aibes reklamų apie parduotuves, jų produktus, įvairias paslaugas ir visa kita, ko tik galima gauti — ar norėti — laisvame, pasiturinčiame krašte.

Ir, maloniam pasididžiavimui savo tėvyne jausmų kuro tenant pasididžiavimui, staiga, kaip sniego griūtis nuo kalno, tą kutulį palaidoja realybė. Lietuva nepriklausoma jau netoli dešimt metų, tad kodėl tas nuolat ir nuolat iš įvairių gyvenimo sluoksnių ataidintis skundas: dar niekuomet taip blogai nebuvo, kaip dabar? Iš to kyla ir kaltininkų ieškojimas (juk žmonės negali prisipažinti, kad patys kalti dėl savo krašto nesėkmės), pasitaroju metu apsiatojant ties — „amerikonais“!

Tai „Williams International“ Lietuvą „ubagais paleis“, nes valdžia pažadėjusi jiems paskutinius centus, atimdama duonos kąsnį iš pensininko, vaistų tablečių iš vaikučio, paskutinius marškinius iš darbininko... O kad „Mažeikių naftos“ vadovai, į savo šiltes gužtas įsitaikę dar „senais gerais laikais“, metų metais melžė šias įmones ir pylė milijardus į savo bedugnes kišenes, tai menkniekis. Juk jie

turėjo sutartis su „Lukoil“ ir kitomis, jau „išbandytais“ tiekimo bendrovėmis. Žinoma, gerų agitatorių pastangų dėka, nesunku žmonėms pamiršti, kad Maskva jau ne kartą yra nutraukusi naftos, dujų ir kito kuro tiekimą, ir gali tai padaryti, kada tik nori, jeigu Lietuva „nešoks kazoko pagal Kremliaus balaišką“.

Antra vertus, eilinis Lietuvos pilietis galbūt net iki šiol nedaug žino apie „Williams“ veiklą, su šia bendrove padarytą sutartį ar Lietuvos įsipareigojimus. Tai, ką suvokia iš dažnai labai vienašališkai perduodamos informacijos žiniasklaidos, vargiai ji suramina. Atrodo, kad laikas pabrėžti, Seimo pirmininkui ir kitiems įtakingiems valdžios žmonėms dar ir dar kartą kalbėti į tautą, paaiškinti, numarinti, atmeti nepagrįstus kaltinimus ir įtarinėjimus. Taip pat laikas pabrėžti protinoms galvoms (juk tokių Lietuvoje yra?) ir tvirtai pasakyti, kad ta juoda neapykantą „amerikonams“ ir apskritai vakariečiams yra praeities liekanos, kurias seniai reikėjo suversti į šiukšliniuobes, kartu su visa komunistine ideologija ir propaganda. Suprantama, nelengva atsikratyti įpročio, įdiegto per 50 okupacijos metų. Kad net ir patiems skeptiškausiems tas „lašas po lašo apie supuvusius kapitalistus Vakaruose ir į jų globą nuo užtarnautos bausmės iš Lietuvos pabėgusius karo nusikaltėlius, galėjo abejonių pritaikyti“. Jūs labiau, kad viškie rolandai, cėslovai ir tolygūs „ponai“ (dabar juk jau ir ponais juos galima tituluoti) moka pasilypti ant besiblaškios tautos galvos ir garsiai šaukti: „Tai jie, amerikoniai, kalti! Prie kryžiaus juos!“ (Arba bent išvykime iš Lietuvos, pradedant prezidentu, o „tuštumą“ jau turime kuo užpildyti...)

Viena svarbu atsiminti: užsienio lietuviai, nenusisukime nuo Lietuvos. Dabar jai mūsų labiausiai reikia — labiau, negu prieš dešimtmetį, kai Vilniaus gatvėse omonai įjungė tankų variklius, o Gorbaciovas ragino atsisakyti „beprotiškus nepriklausomybės siekių“. Tuomet lietuvių tauta buvo vieninga, o dabar suskilusi. Kai kam būtų labai naudinga, jei Amerikos lietuviai numotų ranka ir tartų — žinokitės!

LIJUNDRA

PETRAS DIRGĖLA

Iš „Vilties pilnujų“ knygos
GYVENIMO INTRIGA

Nr.15
(Tęsinys)

Sveika. Klausia gerėja. — „Brauklio nebelaik. Neateis. Patupdėm. Dabar imam Faustą. Įkaltis — „King“, trys milijardai. — Švarnai, žvairas mediotojau; Faustas — tai tik bekūnė šerno vėlė, ji bėga tau prieš akis ir dinga tankmėje. Tankmėje ir tave, ir Grygą pasitiksiau aš. — Peras pabaigė pokalbį.

Švarnas stovėjo nejudėdamas. Brauklys žiūrėjo jam į akis iš apatės į viršų. Paklaust:

— Na ir ką laimėjai, idiote, jam paskambinęs?

— Suzinėjau, kur jis.

— Aš juk žinojau, kur jis! Susitikimo vieta — „Senas dvaras“. Susitinkame trise...

— Ne. Peras sėdi DAN koncerne. Ofenzyva prasidėjo. Pirmiausia paėmė DAN koncerne. Kodėl?

— Ana Liubka — „Senamė dvaras“. Ana Liubka — ne sraigė, koncerne rūmų į „Seną dvarą“ nenusineš! Velniai griebtu! — Ką man dabar daryti?

— Dargi! — riktelėjo Švarnas, o kai „laisvų zonų“ prezidentas įėjo, paklaust: — Dargi, ar Peras susitikimo vietos nepakeitė?

— Ne. Laukia Brauklio „Senamė dvaras“.

Albertas Brauklys ėmė juoktis. Pajutau, kad juokiasi, nenorėdamas juoktis. Stengiausi nežiūrėti į Albertą. Mano nuojautos patvirtina arba paneigia klausimą. Dabar įsiklausyti trkdė begėdiškai seklios mintys: Tai! Dvairi, be kita ko, nuteisė ir už Zigmo Iliečius Brauklio nutudymo organizavimą; Zigmą Iliečius buvo Alberto sūnėnas; Albertas štai pradeda dirbti „Rosoil“ konsultantu rūmuose, kuriuose apsigyvens Lotynas Sudimantas, nenubaudžiamasis Talis...

Švarnas vėl surinko numerį, ėmė rekti: „Ei, Perejūnų kieme“, kalba Bezobralovas, kas neaišku? Vėlionės palaikai, vėlionės palaikai — na ir kas? Pasidžiauginkit iš trijų ir paduokite man Perą. Gana. Supratau. Nuoankliai prašau perduoti tam šoniui tris žodžius: pradėkit veikti paryčiais. — „Perduosiu, bet... bet juk vestuvės paryčių nebūna! — „Kas čia dabar abejoja įsakymu, ar vėlionės palaikai?“

Albertas gužtelėjo pečių. Žiūrėjo į Švarną suneri-męs. Švarnas mūrėjo:

— Niekas nieko nepasakys. Prieš mūsų akis iš tikrųjų bėga bekūnė šerno vėlė, ji dinga tankmėje, tankmėje mus pasitiks — kas? — Lukmė sužiaro į Brauklį taip, lyg tik dabar būtų pamatęs, kad ir jis čia yra. Albertas nusijuokė:

— Švarno generalinis štabas manęs nesuima. „Alibi“ neturiu. Vaziuoju pas Perą.

— „Alibi“? — sukluso Švarnas. — Tau reikia „alibi“?

— Švarnai, aš senas vilkas. Žinau, kada „alibi“ reikia nusikalteliams, o kada — teisėjams. Dabar „alibi“ reikia teisėjams.

sodavo į mane išsigandę. Jų akys varydavo mane šalin: eik iš čia, nelaimė!... Karekų sodyboj susirinkę girėnai šnekėjosi pašnabzdžomis. Turėjo parvėsti Martinos karstą. Atbėgo Jonas Eduardas. „Parėjo tėvas! Sumuštas, kruvinas, baisus...“

Parlėkiau namo. Pamaciau karininką, miegantį ant sofos. Karininkas krūptelėjo. Aš buvau išsigandęs, kad ir mano vaikų tėvą per uraganą likvidavo, man nuo pakvaišimo fiziškai skaudėjo širdį, žmonės, į kuriuos pažvelgdavau, taip pat pajusdavo fizinį skausmą. Pimė Drakšienė išsitarė, kad jai pakeikėjo pagnagės, kai mane pamatė. Adolfas Kareckas ištraukė iš kibiro rankas taip staiga, lyg vanduo jame būtų užviręs ir nutvilkęs pirštus. Atsibudęs karininkas spoksojo į mane, lyg šuo į vabalą. Aš mačiau antpečius ir tris žvaigždes. Toptelėjo — ims. Mintyse meldžiau Dievą, kad pulkininkas manęs neužmuštų. Priėjo Simonas. Aš jį apkabinau ir pravirkau. Ir kuždejau, kad nebereikia... gana... kam visa tai?

Simonas atstūmė mane.

— Jis grįžo iš Berlyno, — pasakė. — Išlipd Baltarusijos stoty. Bučiau purvinus akmenis kaip gimtąją žemę. Aš jam leidau prisiglausti mūsų pastogę.

Parbėgo Josina. Norėjo aprišti tėvo žaizdas. Tėvas ją apkrėkė. Mergaitė, kuri širdy manė esanti Stepūtę Elzbieta, vainikuotoji ir prisiekusioji Dievui, atbėgo į virtuvę ir miktiodama ėmė man kalbėti, kad tėvas pasikeitė... pasikeitė kaip Jono Eduardo užduosę kardinalas. „Mėlynas strelukas“, maža žvilganti žuvytė tapo juoda.

Atnešiau į stalą kiaušienes. (Bus daugiau)

FAKTAI IR PASLAPTYS: ITALIJOS LIETUVIŲ DP. KNYGA

REMIGIJUS MISIŪNAS

Italija buvo viena tų Europos šalių, kur lietuviai nuo seno trumpesniai ar ilgesniai laikui rasdavo sau prieglobstį. Nemenka, dar pirmoje amžiaus pusėje susidariusi, Italijos lietuvių bendruomenė dar labiau padidėjo Antrojo pasaulinio karo metais, kai vokiečiai čia atgabendė nemažai Lietuvoje sugaudytų vyrų. Dalis jų pasitraukė į kalnus pas partizanus, kitus, patekusius į Vakarų sąjungininkų belaisvių stovyklas, šie verbavo į lenkų generolo Anderso armiją, kur lietuviai sudarė atskirą kuopą. 1945 m. Italijoje buvo per 1,000 lietuvių, kurie gyveno keliose DP stovyklose arba buvo laikomi karo belaisvių stovyklose.

Toks skaičius ir išsibarstymas įvairiose vietose atsiliepė jų visuomeninei veiklai. Tas pat pasakytina ir apie jų spaudą. Nors knygų buvo išleista nedaug, vis tik Italijos DP lietuvių leidybinės veiklos istorijoje yra nemažai paslapčių.

Tačiau dera pradėti nuo negincijamų faktų: pirmuoju lietuvių DP spaudos bandymu pokario Italijoje buvo pradžioje žurnalas, o vėliau laikraštis vadintas „Lietuvių balsas“, pasirodęs 1945 m. rugėjį. Antruoju — apie 1946-jų Velykas Bolognijoje išleistas „Angliškai-lietuviškas žodynelis“, kuri parengė lietuvių studentų būrelis.

Su šiuo leidiniu prasideda paslaptys — jame yra nuoroda, kad tai tarptautinės leidyklos „Lux“ bendrovės Nr. 1. Kaip tos pačios leidyklos leidiniai, tais pačiais metais pasirodė du trikalbiai rinkiniai „12 Lietuvos vaizdėlių-12 views of Lithuania“ — 12 Vedute della Lithuania“. Pirmame dominavo įvairūs Lietuvos vaizdai — kaimo sodybos, kryžiai, Palangos ir jūros su kopomis bei kiti. Antrame buvo sudėti Kauno vaizdai.

1947 m. pasirodė ketvirta „Lux“ knyga — lietuvių gyvenimo Italijoje apžvalga „Tremtinio kelias“. Joje buvo minima dar viena Bolognijos lietuvių studentų išleista knyga — Bolognijos tremtinių stovyklos almanachas „Twenty nations in one house“. Deja, trūksta faktų, kad būtų galima tvirtai teigti, bet, regis, lietuviai studentai Bolognijoje kartu su kitų tautų pabėgėliais buvo įsteigę tarptautinę leidyklą — bendrovę, kurios veikla viena įdomiausių paslapčių visoje DP knygų leidybos istorijoje.

Viena knyga 1947 m. buvo išleista ir Torine. Tai buvo kun. J. Zeliausko su keliais bendraautoriais parengtas 400 psl. „Italikai lietuviškas ir lietuviškai italiskasis žodynelis“, kur buvo įdėta ir „Trumpa italų kalbos gramatika“.

Leidybos centras buvo Roma. Čia 1946 m. pasirodė dvi poezijos knygos. Vienos jų autoriumi buvo vietoje nenusitęsęs Petras Babickas, jau 1945 m. rudens išleistas eilėraščių rinkinys „Toli nuo tėvynės“, kuris tapo pirmuoju lietuvių spausdintu tokio pobūdžio leidiniu Vakarų Europoje. Persikėlęs į Italiją, poetas parengė naujos knygos laidą ir pavadinęs ją tiesiog „Eilėraščiai“. Spejama, kad knyga išleido „Lietuvių balso“ redakcija, nes ji užsiėmė jos platinimu. Beje, tai darė labai įdomiai — knyga buvo siuntinėjama lietuviams su raginiu, kad, jeigu patiks, paštu

užmokėtų pačiam autoriui.

Kita Romoje pasirodžiusi knyga — „Rudens dugnu“ — taip pat priklausė neramiam būdo poetui Juozui Kekštui. Tai buvo antroji knyga jo kūrybinėje biografijoje ir į ją sudėti eilėraščiai atspindėjo poetą keliu nuo Vilniaus iki Romos,ėjusį per sovietų lagerius ir kelius, kuriais su mūšiais nužygiavo Anderso armija (į ją poetas pateko kaip buvęs Lenkijos pilietis). Knyga išleido Stasė Gabriūnienė, apie kurią, be vardo ir pavardės, veikia nieko daugiau nežinoma, išskyrus, kad ji kažkiek prisidėjo ir prie dar vieno poezijos rinkinio — V. Mačernio „Vizijų“ — išleidimo 1947 m.

Dviejų dešimtmečių — penktosios ir šeštojos — savarajybei lietuviškos knygos leidybą Italijoje pradėjo perimti dvasininkai. Iš vienos pusės, tai buvo susiję su tuo, kad pasaulietiai taikė emigruoti į JAV ir jų skaičius Italijoje nuolat mažėjo. Iš kitos, dvasininkai tęsė savo jau prieškarį metais susiklosčiusią veiklą. Vėl aktyviai pradėjo darbuotis lietuviai saleziečiai, jau prieš karą turėję savo spaudą. Šeštojo dešimtmečio pradžioje Castelnuovo Don Bosco vietoje jie įsteigė lietuvišką gimnaziją bei spaustuve ir pradėjo leisti knygas. Pirmąją tapo 1952 m. pasirodžiusi Prano Gavėno knyga „Jaunojo galiūno keliu: pal. Dominiko Savio gyvenimo bruožai“, po kurios sekė kitos, kurių dėka lietuviai saleziečiai nusipelnė atskiros puslapio išvišios knygos istorijoje.

Dvasininkai savo knygas leido ir Romoje. Tokia jų veikla daugiausia buvo susijusi su studijomis universitetuose bei ginamomis disertacijomis, kurių buvo spausdinamos atskirais leidiniais. Panašu, kad pradžią davė Vinco V. Gaidžio disertacijos paskelbimas, vėliau pasirodė Viktoro Rimšelio darbas (tiesa, jis buvo išspausdintas Amerikoje, tačiau kaip leidimo vieta nurodyta Roma).

Taip pat šeštojo dešimtmečio pradžioje Italijoje lietuviai pradėjo teikti spausdinimo paslaugas kitų kraštų lietuviams. Pirmąją kregždę tapo 1952 m. pasirodžiusi knyga „Musų keliai“, kurios leidyba buvo Kanados lietuvių katalikų moterų draugija, o spaudai rengė Pasaulio lietuvių katalikų organizacijų sąjungos sudaryta redakcinė komisija. Knygoje atspindima lietuvių moterų katalikų judėjimo istorija.

Ko gero, viena didžiausių Italijos lietuvių knygos istorijoje yra kun. Vinco Mincevičiaus veikla, nukreipta į Lietuvos laisvės bylos ir jos kultūros populiarinimą italų spaudoje. Italų žurnaluose pasirodė daug jo verstų J. Biliano, Maironio, V. Krėvės bei kitų rašytojų kūrinių. Tačiau sprendžiant iš V. Mincevičiaus laiško J. Brazaiciui, jis ketino atskira knyga išleisti Šatrijos Ragano „Senam dvare“ vertimą ir rūpinosi kuo geriau jį parengti bei rasti gerą iliustratorių, bet, regis, šis jo sumanymas nebuvo įgyvendintas, nors pats vertimas ir buvo pabaigtas. Ta pati istorija nutiko ir su Jurgio Jankaus „Velnio balos“ vertimu.

Nežinia, su kuo ir kur V. Mincevičius kažkokių rinkinių proga 1948 m. 3 mln. tiražu išspausdino komunistų žudynės vaizduojantį plakatą. Be

Žiemos malonumas.

SKUDUTIŠKIO KRAŠTO KOVOTOJAI

Lengviausia rašyti, ką pamatai savo akimis, palietę pirštais, išgyvenę kartu su kiais. Jovitas Jankauskas, dabar gyvenantis Vilniuje, gimė ir augo Skudutiškio krašte (Molėtų rajone). Jis gerai prisimena sovietinės okupacijos pradžią. Pajūno žmonės, kurie su ginklu rankose kovojo dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės Skudutiškio (Molėtų r.), Pakalnių (Utenos r.), Skiemonių (Anykščių r.), Alantos ir kitose apylinkėse. Tarp šių kovotojų buvo vienas iš ilgiausiai veikusių partizanų, Antanas Kraujelis. Jis J. Jankausko kaimynas, gerai jam pažįstamas.

Tačiau ir be A. Kraujelio Skudutiškio krašte buvo nemažai kovotojų dėl tėvynės laisvės. Kad jų pavardės neliktų užmarštyje, J. Jankauskas parengė ir šimt išleido knygą „Skudutiškio krašto partizanai, jų rėmėjai ir ryšininkai“. Ši savo darbą autorius skyrė ir savo motinos Leokadijos (garsios parapijos giesmininkės), patėvio Napoleono Kezio bei kitų artimų žmonių atminimui. Jie savo tikėjimu ir širdžių dosnumu tais žiauriausiais pokario metais rėmė visus laisvės kovotojus.

Jei Antanas Kraujelis („Siaubonas“) plačiai žinomas Lietuvoje, tai apie nekaltai kankintą, teistą, kalintą Skudutiškio parapijos kleboną Stasį Čelkų dabartinis šio krašto karta beveik nieko nežino. O jis buvo didelis tautos patriotas. Kunigas siekė, kad Lietuva būtų laisva. 1941 m. jis įsijungė į lietuvių sukilimą prieš pavergėjus. Po antrosios

to, tuo pat metu buvo išspausdinta kažkokia brošiūra italų kalba „Liaudies priešai“ su komunistų žudynių nuotraukomis ir 1940-ųjų tremimų dokumentų reprodukcijomis. Brošiūros tiražas siekė net 15 mln. ir joje, V. Mincevičiaus žodžiais, buvo viena kita klaidų, bet jos buvo padarytos sąmoningai, kad vietiniai komunistai nesuprastų, jog lietuviai prikišo prie brošiūros savo dykylę. Gaila, kad apie šiuos įspūdingais tiražais išleistus leidimus nieko daugiau nežinoma.

Taip pat tenka apgailestauti, kad Italijos lietuviams nepavyko tęsti pažadą išleisti knygą „Lietuviai Italijoje“. Ko gero, joje deramai būtų buvęs įvertintas Italijos lietuvių įnašas į DP knygų istoriją ir atskleisti su ja susiję, paslaptimi likę, dalykai. Kol kas galima pasakyti vieną — per DP eros metus buvo padėti pagrindai tolesnei išsivyskios knygos leidybai Italijoje ir jos raida laukia atskiros bei detales analizės.

sovietinės okupacijos S. Čelkus visokeriopai rėmė kovotojus dėl Lietuvos nepriklausomybės. Netrukus kunigo veikla susidomėjo Skudutiškio valsčiaus, kuriame buvo didelis komunistinio saugumo ir stribų būrys, vadai. Kunigą S. Čelkų areštavo ir nuteisė. Sėdėdamas už grotų, kunigas rašė:

Neklausyk, matyt, kodėl nuliūdęs,
Kodėl už grotų patekau...
Kad tėviškes laukus mylėjau

Ir broliams valgyt aš daviau!
Šiuos žodžius tuomet pamėgo jaunimas. Eilėraščių virto daina. Kun. S. Čelkus buvo gerbiamas ir už tai, jog jis prieš karą (1939 m.) pastatė naują Skudutiškio bažnyčią, kuri veikia ir dabar. Ji medinė. Tai yra trečioji bažnyčia miestelyje. Pirmoji buvo pastatyta 1752 m., antrąją — 1859 m. Nuo 1948 m. kun. Čelkus 10 metų kalėjo Karagandos lageriuose.

Partizaniniame judėjime aktyviai dalyvavo Kraujelių šeima. Laisvės kovotojai nuolat rūpinosi Antano tėvas Steponas Kraujelis. Vyresnės dukros (Antano seserys) Onutė, Angelė, Vitalija buvo pagrindinės partizanų ryšininkės. Joms padėdavo jaunesnės seserys Bronė, Janina, Stefanija. Visos jos dar gyvos. Iš viso Anelės ir Stepono Kraujelių šeimoje buvo 10 vaikų. Jie net du kartus patyrė Sibiro tremtį. Pirmą kartą Kraujelius išvežė 1951 m. į Ingolingo miškus Irkutsko sr. be teisės grįžti į Lietuvą. Tačiau 1959 m. pavyko atvažiuoti į tėvynę. Bet Lietuvos komunistai Kraujeliui vėl ištrėmė į Maklakovą (Krasnojarsko kr.). Dar 8 metus kentė tremtį. Kai grįžo Lietuvon, prasidėjo persekiojimai. Neleido niekur prisiregistruoti.

Autorius J. Jankauskas aprašo Kavaliauskų šeimą, ku-

rioje ypač veiklios moterys. Celina Černiauskaitė iš Utenų kaimo išsteigėsi už Lietuvos armijos savanorio Juozo Kavaliausko nuo Kurklių (Anykščių r.). Ji jau pirmajais sovietinės okupacijos metais (1940 m.) įsijungė į laisvės kovotojų gretas. Partizanų ryšininke tapo jos dukra Birutė Kavaliauskaitė („Sigutė“). Kovoti dėl laisvės išėjo sūnus Antanas Kavaliauskas („Diemedis“).

Pirmosiomis 1941 m. aukomis Skudutiškyje tapo ūkininkai (50 ha.). Juozas Anupras Kavoliūnas (1914-1941 m.) ir Leonas Miezonis (1909-1941 m.). Juos nekaltai sušaudė rusų kareiviai. Balys Linskas (1922-1946 m.) pirmasis Skudutiškyje emė. 1944 m. organizuoti partizanų būri. Į jį įsijungė broliai Danius (1929-1951 m.) ir Jonas (1930 m.) Bružai, Antanas (1924-1945 m.), Stasys (1903-1946 m.), Vladas (1920-1945 m.) Pakėniai iš Kaniūkų kaimo. Alantos pradžios mokyklos vedėjas Joną Puodžių su šeima 1941 m. ištrėmė į Sibirą, o jo brolis Napoleonas Puodžius (1908-1982 m.) teikė paramą partizanams. Jo namuose slėpėsi nepriklausomos Lietuvos kariuomenės Jono Kimšo žmona su vaikais. Čia nuolat lankydavosi ryšininkė Birutė Kavaliauskaitė „Sigutė“, nuo komunistų besislapstantis Vilijus Sabaliauskas iš Ukmergės ir kiti. Vytautis Baranauskai (1928-1951 m.), kai jis išėjo partizanauti, buvo tik 16 m. Mykolas Urbonas „Liepa“ tik per atsitiktinumą liko gyvas. Tuomet aršioje kovoje žuvo per 10 partizanų. Fabijonas Zakarauskas (1928-1950 m.) partizanavo tik du mėnesius. Į mišką jis išėjo, kai 1950 m. gavo šaukimą į sovietų armiją. Nenorėjo tarnauti okupantams — pasirinko mirtį!

Neseniai mirė Juozas Barisevičius (1923-1998 m.), kuriam ne kartą mirtis žvelgė į akis, bet jį saugojo Dievas. 15 m. iškėlėjęs Magdanę, grįžo

Kai kas mano, kad nemažai Lietuvos periodikos dalis tetinka į... tad čia pietis ir ieško vėliau žinių. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

SKELBIMAI

**ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI**
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukso
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 681-8854

**Priziūriu vaikus savo
namuose. Pravedu
pamokėles. Skambinti
773-847-5723, Vidai.**

**Moteris, turinti žalią
kortelę, ieško darbo. Gali
priziūrėti senus ju
namuose ir kartu gyventi.
Tel. 773-847-2943.**

Help Wanted
Full time/part time banquet facility is seeking housekeeper. Experience preferred. Includes weekends. Ability to speak English. Apply in person to: Judd's Red Derby, 127 St. & Kedzie Ave., Blue Island, IL 60406.

**Looking for a Tutor in
Lithuanian language, beginner level, evening or weekend. Tel. 773-561-3627.**

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
off. (773) 494-3979
home (708) 425-2168
pager (708) 885-8719

RIMAS LSTANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuosaida

ATTENTION IMMIGRANTS!
Canada is accepting applicants for Permanent Residence!
For free information call:
1-773-282-9500.
GTS concentrating in immigration to Canada
www.immigration-service.com

Reikalinga namų priziūrėtoja
pilnam darbo laikui, gyvenimui suteikiamas atskiras kambarys su TV, Lake Shore Drive rajone. Rekomendacijos būtinai. Tel. 312-255-1197, 312-255-1919.

STASY'S CONSTRUCTION
Statybos darbai, rūsiai, vorių ir virtuvų įrengimas, pakeičiant keramikos plyteles, "sidings", "soffits", "deckis", "gutters", plokštes ir "shingles" etagais, cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S.Benetti, tel. 630-241-1912.

Lietuvon ir sulaukė senatvės. Knygos autorius aprašo kitus kovotojus, 52 vietas, susijusias su partizanais. Tai Kraujelių, Jono Kezio, Antano Lasio, Liongino Kurkio, Stasio Jankausko, Mykolo Andrijausko, Donato Savicko ir kitų sodybos.

Šis leidinys paremtas gyvų žmonių prisiminimais. Tai tik-

ra mūsų tautos istorija. Knygos autorius J. Jankauskas gyvena Vilniuje, aktyviai dalyvauja Lietuvos Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro veikloje, rūpinasi, kad deramai būtų pagerbti kovotojai dėl Lietuvos laisvės, įamžintas jų atminimas.

Algirdas Meilus

Iš partizanų istorijų (53)

DUBYSOS DIDVYRIŲ ATMINTIS

HENRIKAS KUDREIKIS

Prieš 50 metų, 1949 m. rugpjūčio 13 d., Užpelkių miške, netoli Radviliškio, Lietuvos okupantai nužudė tris tautos didvyrius. Vieni trys buvo žinomi poetai: Petras Bartkus Žadgaila, Vytautas Šniūolis-Vytėnis ir Bronius Liesis-Eglis. Okupantai tai atliko su tautos išdaviko Leono Juškos-Drasulio pagalba.

Maironio apdainuotame Raseinių krašte, prie Dubysos ir jos intako Alkupio, š.m. rugpjūčio 21 d. suvažiavo tautiečiai iš visos Lietuvos. Moterys, pasipuošusios tautiniais rūbais, šauliai, karinis VRM 1-mo pulko orkestras. Politiniai kaliniai, rezistentai su vėliavomis atvyko pagerbti Laisvės kovos karžygių, Vyčio Kryžiaus pirmojo laipsnio kavalieriaus, pulkininko Petro Bartkaus.

Jo gimtojoje sodyboje jau stovi paminklas, kuris buvo pastatytas P. Bartkaus — 70-tam gimtadieniui. Dabar šiame paminkle iškaltos jo bendražygių pavardės: partizanai Edmundas Biknevičius, Jonas Biknevičius, Janina Čepaitė, Jonas Bajorinas, Bronius Neverdauskas, Alfonsas Pakarklis, Viktoras Stulgaitis, Teofilis Pakarklis, Genė Stulgaitytė, Benadas Venclauskas, Jonas Venclauskas, Stasys Zdanavičius, taip pat nužudytieji rezistentai: Petras Bitvinskas, Jonas Brazauskas, Petras Digrys, Mečius Malkevičius, Antanas Malkevičius, Stasys Mankus ir Antanas Petrauskas.

Petras Bartkus buvo jautrios sielos poetas. Savo eiles spausdino partizanų leidiniuose „Malda girioj“, poezijos rinktinėje „Kovos keliu zen-

giant“. Anot ryšininkės Ninos Nausėdaitės-Rasos, jis buvo tikroji žmogiškoji Sąžinė.

Alkupio pakrantėse suskambejo Vilniaus tremtinių choro „Mes nemirė“ dainos, sukurtos Petro Bartkaus žodžiais: „Išlinksiu aš kaip koks

šešelis,
Mane priglaus tamsi naktis.
O kaip norėčiau grįžti vėl! Ir grįšiu — jei tik ne mirtis“.

Paminklą pašventino Sereidžiaus klebonas Gintautas Jankauskas. Šv. Mišias jis aukojo ant vaizdingo Kapurnos kalno. Kalbėjo Žebenkišties rinktinės partizanai, Vyčio Kryžiaus ordino kavalierius lttn. Steponas Bubulas, Tauro ir Prisikėlimo apygardų ryšininkė, politinė kalinė Nina Nausėdaitė-Rasa ir P. Bartkaus ryšininkė Elvyra Pliupeytė-Zita. Kauno 1-mo pulko orkestras iškilmės užbaigė Lietuvos himnu.

•Ne rasizmas, o šėtono garbinimas kaltas už bažnyčių padegimus. Georgia valstijos gyventoja Angela Wood prisipažino, kad kartu su draugu Jay Ballinger iš Indiana valstijos padegė planavę padegti 7 bažnyčias Indianoje. Už prokurorams pateiktą informaciją apie Ballinger, ji nebuvo apkaltinta už kitose valstijose atliktus padegimus. Ballinger apkaltintas 29 bažnyčių ir 11 kitų gaisrų sukelimu, daugiausia pietvalstijose (t.y., buvo padegtos Afrikos amerikiečių bažnyčios). Anksčiau spauda įtarė, kad įvykę bažnyčių padegimai — rasistų darbas. Wood ir Ballinger yra šėtono garbintojai, kurie naikino bažnyčias įvesti „naują pasaulio tvarką“.

DR. JONAS STIKLORIUS IŠLYDĖTAS AMŽINYBĖN...

Dr. Jonas Stiklorius

Jonas Arvydas Stiklorius ši pasauli išvydo 1914 m. balandžio 29 d. Tilžeje, žytaus Mažosios Lietuvos veikėjo, žurnalistų bei mokytojo Jokobo Stikloriaus šeimoje. Taigi jau nuo pat lopšio lietuviškas žodis Jono Stikloriaus tautinė sąmonė brandino bei ugde meilę Lietuvai. Paaugęs, jis aktyviai dalyvavo savo tėvų ne tik mokytojų, bet ir organizuojant „draugiję Rambyną“, steigiant bei redaguojant „Prūsų Lietuvos savaitraštį“, „Prūsų Lietuvos balsą“ ir kt. Kas jį vėlesniais gyvenimo pažino, galėjo pastebėti jo sentimentą Mažajai Lietuvai, istorinės reikšmės kalnui Rambūniui, dainose tebeskambantiui Nemunui, amžinai užaugantiui Baltijai...

1932 metais baigęs Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnaziją, pradėjo gan ilgai nusitęsęs mokslo kelią. Pirmiausia, nedelsdamas išvyko į Berlyno universitetą studijuoti teisės. 1937 m. gavęs teisininko diplomą ir atvykęs į Kauną, atliko Teisingumo ministerijos nustatytą stažą ir išlaikė teisės egzaminus. Buvo paskirtas į Panevėžį apylinkės teismo teisėju ir apylinkės tardytoju. Deja, teisinę karjerą nu-

traukė bolševikinė okupacija. Prasidėjus karui ir Lietuvai pradėjus savarankiškai tvarkytis, jis pradėjo dirbti Teisingumo ministerijoje. Laikinoji Lietuvos vyriausybė jį grąžino į Panevėžį advokato pareigoms. Čia jis sukūrė šeimą, veddamas Taisą Paulauskaitę, Lietuvos karininko dukrą.

1944 m. vasarą, gelbėdamasis nuo bolševikinės okupacijos, su šeima pasitraukė į Vokietiją ir DP — išvietintųjų asmenų — sąlygose išgyveno iki 1949 m. Čia gyvendamas dalyvavo lietuviškoje veikloje, priklausė skautams, bet tuo pačiu metu dar gilino teisės mokslo žinias, stengdamasis praplėsti teisininko specialybę aktyviai. Atvykęs į JAV, apsigyveno Philadelphijoje. Čia teko teisės mokslą dar pagilinti. Profesinį savo darbą vykdė stambioje „Mortgage, Savings and Loan“ firmoje iki 1979 m., kai sulaukęs pensijos amžiaus pasitraukė į poilsį.

Visą laiką reikėsi lietuviškoms idėijoms veikloje, nors jo veikla labai dažnai net ir negalėjo būti pastebima. Philadelphijoje jis buvo išrinktas JAV LB Philadelphijos apylinkės valdybos pirmininku, o nuo 1956 m. teisiniais klausimais pradėjo bendradarbiauti Bostone leidžiamoje Lietuvių enciklopedijoje. Nuo 1986 metų sutiko rašyti mėnesines politines apžvalgas žurnalo „Karys“ skyriui „Žvilgsnis į politiką“. Be to, bendradarbiavo ir kitoje periodinėje spaudoje. Bene 1970-aisiais jis buvo išrinktas VLIKo sekretoriumi ir tose pareigose prasingai darbuotė iki Lietuvos suirutos laisvės ir VLIKas savo veiklą užbaigė.

Jei jis galėjo džiaugtis savo sūnais Jono laimingą gyvenimą, tai netikėtai žmonos liga jį stipriai sukrėtė. Prieš porą metų jį buvo patalpinta į Tair Acres Geriatric Center slaugos namus Philadelphijos Media

priemiestyje. Pradėjus jo paties sveikatai silpnėti, jis savo namų bei kitus reikalus pradėjo perleisti ir iš savo knygų lentynų parinkęs, trejetą šimtų knygų išsiuntė Klaipėdos universitetui, o 40-ties metų „Kario“ žurnalo komplektą gavo Vilniaus Nacionalinis muziejus. Patvarkęs savo šeimos reikalus, dr. Jonas Stiklorius prisijungė prie savo žmonos slaugos namuose.

Prieš porą savaitių šį nekrologą rašantiam teko su juo telefonuoti pasišneketi. Ramiai pokalbyje aimanų nepasigirdo. Deja, lapkričio 28-ąją jo širdies plakimas sustojo... Liko liudintys jo artimieji: žmona Taisa, sūnus Jonas su žmona ir trys vaikaičiai.

Dienraštis „The Philadelphia Inquirer“ 1999.12.03 išspausdintame nekrologe pažymi, kad Jonas Stiklorius buvo plačiai išsilavinęs teisininkas, igijęs net du teisės mokslo doktoratus — vieną Vokietijoje, antrą Jungtinėse Amerikos Valstijose, Temple universitete. Toliau teigiama, kad Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jo veikla Lietuvos laibui buvo įvertinta Lietuvos vyriausybės ir jam buvo įteiktas medalis. Deja, ši informacija nėra tiksliai. Jam buvo įteiktas ne medalis, o Vytio Kryžiaus ordinas. Šiuo ordinu yra pageriami laisvės kovose pasitęmę kariai bei ypatingai nusipelnę Lietuvai asmenys.

Paskutinis atsisveikinimas su Veliuoniu įvyko gruodžio 4 dieną John F. Givnish Funeral Home, Academy Rd., Phila., dalyvaujant mirusio šeimos artimiesiems bei būreliui Philadelphijos lietuvių. Buvo pasimelsta vadovaujant lietuvių dvasininkui. Veliuonio sūnus Jonas sentimentaliais žodžiais aptaręs savo tėvą, pranešė, kad jo valią vykdant, jo palaikai bus sudeginti ir pelenai pabarsti Baltijos bangose prie jo gimtosios Klaipėdos. Tai bus atlikta ateinančią vasarą.

Baltys Raugas

JO KILNIOŠ DVASIOS SPINDULIAI PASIEKIA MUS NET IŠ ANAPUS

Visam mėnesiui prabėgus po vyskupo Deksnio mirties jo buvusios vyskupijos vyskupas ir vadovybė, liepos 10 dieną, vyskupijos katedroje, a.a. vyskupo prisiminimui, pagerbimui ir atsidėjimui aukojosi šv. Mišias.

Didžiojo gotiško stiliaus katedroje, kurioje prieš 30 metų buvo konsekruotas vyskupo Nekalto Prasišėjimo (lietuvių) parapijos East St. Louis klebonas dr. Antanas L. Deksnys, rinkosi tebesą ir būvę parapijiečiai iš tolimiausių Illinois valstijos kampų. Rinkosi pasimelsti už vėlonį, prisiminti gerąjį savo sielų prievaizdą. Rimtis ir gilus susikaupimas atspindėjo susirinkusių veiduose, o jų buvo gal penkis kartus daugiau, negu šio meto parapijos narių. Tie ilgi, ilgi metai be pamilo klebono nesėjo išdildyti įgytos jam meilės ir prisirišimo.

Iškilmingoji šv. Mišių auka prasidėjo gausia vyskupijos kunigų procesija, kurios gale prie altoriaus artėjo du vyskupai: Wilton Gregory ir Stanley Schlarman. Kunigų tarpe, taip kaip pasauliečių, buvo ne tik žilagalviai seneliai pažinusiųjų vėlonį, bet ir jaunuoliai apie jį girdėję iš tėvelių pasakojimų.

Savo pamokslu vysk. Gregory ypač stipriai palietė tarpusavio meilės reikšmę žmonių gyvenime, tuo pačiu metu iškeldamas vysk. Deksnio pasigėrėtiną meilės ir tolerancijos metodą bendraujant su broliais kunigais ir pasauliečiais. Pamėję jo didžias pastangas atstatant nudegusią šventovę tokiame stiliuje, kuri uždūria ne tik lietuvių akis. Gyre jo išsąjū į vyskupijos gerovės kelią, gelbėjimą pokario pabėgėlių, jo organizacinę veiklą tiek lietuvių, tiek ir amerikiečių tarpe. Besiklausantiems buvo akivaizdu, kad Belleville vyskupas įdėjo daug laiko šiam pamokslui besirušdamas.

Deksnio šeimoje augusi Marytė dėl sveikatos šv. Mišiose dalyvauti negalėjo, ją pavadavo dukterė Aldona ir sūnus Algimantas. Marytė Deksnio

Vysk. Antanas Deksnys

šeimoje jautėsi kaip dukra ir buvo mylima kaip sesuo. Šie ryšiai su vėloniu nenutrūko iki pat jo mirties. Marytės ir dr. Kazio Mogenių šeimai, o taip pat ir kelioms kitoms „dypukų“ šeimoms, klebonas Deksnys sudarė sąlygas imigruoti į JAV. Aldona ir Algimantas, šion šalin atvykę dar vaikais būdami, nešė altoriu aukas.

Po šv. Mišių patsai vyskupas vyskupijos salėn užkandžiams pakvietė aukoję dalyvavusius. Salėje atsivėrė puiki proga pasidalinti įspūdžiais seniai vieni su kitais susitikusiems draugams, pažistamiems, bičiuliams. Tačiau beveik kiekvienam būrelyje galėjai girdėti prisiminimus apie vėlonį, jo sugebėjimą visus vienyti, jo meilę savo parapijiečiams. Tie prisiminimai ir vėl iš naujo rišo dabartinius ir buvusius parapijos narius, šildė jų širdis, tarytum kilniosios vyskupo dvasios spinduliai būtų prasiskverbę net iš Anapus.

Kartu su Aurelija, parašiusia trumpą vyskupo biografiją Lietuvoje, mes galime drąsiai tarti: Laimingi, kurie savo gyvenimo kelyje sutiko ar sutiks vyskupą Antaną Deksnį. O mums, krikščionims, tasai susitikimas yra užtikrintas.

Zigmas Grybinas

A.†A. VYTAUTAS MAČIUKA

Lietuvos aviacijos pulkininko, savanorio Antano Mačiuko ir dr. Antanės Vaidelytės-Mačiukienės sūnus Vytautas gimė 1929 m. spalio 31 d. Kaune. Tėvui anksti apleidus šį pasaulį, motina viena augino du sūnus. Karo metu, atsisakyęs nuo šeimos, Vytautas jaunas pradėjo nuotykingą gyvenimą — Lietuvos laisvės kovotojų narys, partizanas, tremtinys, politinis kalnys, staigiai mirė 1999 m. spalio 14 d. Sovietų lageriuose iškalėjo vienuolika metų. Savo gyvenimą aprašė „Santaros“ išleistoje knygoje „Savi ir svetimai“. Pagrindinis veikėjas Vytenis — tai jis pats. Sakėsi, kad viskas, kas ten parašyta — tai jo paties pergyvenimai. Edvardas Šiugda 1999 m.

patalpas, kuriose rengdavo meno parodas. Parodose apsidarė dalyvavo ne tik lietuvių, bet ir kitų tautybių menininkai. Jo ruoštos parodos buvo sėkmingos. Clevelando lietuviams būdavo gera proga ne tik susipažinti su menininkais, bet ir įgyti jų kūrinius. Vytauto energija ir sugebėjimas ne tik „Dirvą“ redaguoti, bet atlikti laiku ir meno parodas rengti, buvo stebėtinai. Norėjęs, kad tokių spaudos entuziastų atsirastų daugiau.

Danielius Degėsys

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. KAZIMIERAS RIŠKUS

Mirė 1999 m. sausio 9 d. Šią liūdną sukaktį minint, šv. Mišios už a.a. Kazimierą sielą bus atšaujamoms švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje 2000 m. sausio 9 d. 10:30 val. ryto.

Artimuosius prašome pasimelsti už a.a. Kazimierą.

Riškų šeima.

Brangiam Vyru, Tėvui, Seneliui

A.†A.

ARTŪRUI GALINAIČIUI

mirus, žmoną, mielą tetą ANATANĄ, dukrą ELYTĘ su vyru Zigmą, anūkus AUDRONĘ ir ANDRIŲ RADVILUS, sūnų ALFĄ su žmona RŪTA, anūkus ARĄ ir SAULIŲ GALINAIČIUS širdingai užjaučiame ir kartu išgyvename gilų liūdesį.

Genovaitė, Stasys Norkūnai

Virginija, Kęstutis, Vaiva Rimeikaitė

St. Petersburg, FL

Pamaldos

A.†A.

ALDONOS JANKAUSKAITĖS

mirties metinių atminimui bus atšaujamoms Tėvų Marijonų koplyčioje š. m. sausio 8 d. 8 val. ryto. Prašome a.a. Aldoną prisiminti savo maldose.

E. Barakėtienė ir J. Valaitienė

PADĖKA

A.†A.

MARIJA BIRUTĖ TRAPIKIENĖ

1912 - 1999

Mūsų mylima Marytė, Bobutė, Probobutė, Uošvė ir Sesuo mirė spalio 25 d. ir buvo palaidota spalio 28 d. šv. Kazimierio lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame gimėms, draugams ir pažistamiems, atsilankiusiems koplyčioje, dalyvavusiems pamaldose ir palydėjusiems a.a. Mariją į Amžino Poilsio vietą. Dėkojame už aukas, geles, užuojautas žodžiu ir parodytą nuoširdumą.

Didelė padėka prel. Ignui Urbonui už maldas koplyčioje, už šv. Mišias ir palydėjimą į šv. Kazimierio kapines.

Dėkojame sol. Danai Stankaitytei už gražų giedojimą ir muz. Faustui Stroliai už palydą vargonais.

Nuoširdi padėka visiems karsto nešėjams. Už rūpestingą patarnavimą dėkojame Donald M. Petkui.

Liūdesyje likusi šeima.

VYTAUTĄ GEDGAUDA PRISIMENANT

Man būnant „Vilties“ draugijos pirmininku, daug metų teko bendrauti su tuometiniu „Dirvos“ redaktoriumi Vytautu Gedgaudu. Nors tuo laiku spaudos darbas nebuvo labai patrauklus, bet Vytautas jį atlikdavo su entuziazmu. Aš stebėdavau jį pakanta ir sugebėjimu, turint tokį mažą ekonominį užnugarį leisti gražiai ir stilingai redaguotą „Dirvą“. Šiandien jo mirtis sukelia manyje liūdesį, kad vis daugiau ir daugiau lietuvių spaudos veteranų išnyksta iš šio pasaulio, o jaunų, kurie juos pakeistų matosi mažai.

Žurnalistas Vytautas Gedgaudas

Vytautas gimė 1912 metais. Mokėsi Viekšniuose ir Mažeikių gimnazijoje. 1933 metais atsidūręs Kaune, įsitraukė į laikraščių redagavimą. Redagavo „Laiko žodį“, iliustruotą „Pasaulį“, „Telegramas“ ir dienraštį „Laikas“. Be to, 1935 metais išleido novelių rinkinį „Aistrų kova“. 1939 metais,

gavęs iš dienraščio „Laikas“ atostogų, nuvyko į Paryžių. Tuo metu iš spaudos buvo lengva numatyti, kad tarp Vokietijos ir SSSR kils karas. Baigiantis jo turistinei vizai reikėjo apsispręsti ką daryti toliau. Be vizos jis būtų netebedavęs į pakantą ir sugebėjimu, turint tokį mažą ekonominį užnugarį leisti gražiai ir stilingai redaguotą „Dirvą“. Šiandien jo mirtis sukelia manyje liūdesį, kad vis daugiau ir daugiau lietuvių spaudos veteranų išnyksta iš šio pasaulio, o jaunų, kurie juos pakeistų matosi mažai.

redakciją. 1958 metais, tuometinio „Vilties“ draugijos pirmininko J. Batino pakviestas, įsijungė į „Dirvos“ redagavimą. „Dirvoje“ išbuvo 32 metas, o jos redaktoriumi — 23 metas.

1961 metais Clevelande susipažinęs su Stefa Juodvalkyte, skautų veikėja, susituokė. Stefa buvo didelė Vytauto darbų talkininkė. Vytauto Gedgaudo atėjimas „Dirvai“ buvo tikra palaima, nes jis atsisėdė 25 metų žurnalistinę patyrimą ir sugebėjimą atlikti kiekvieną darbą laikraščiu leisti. Per tuos 32 metas „Dirva“ daug ką pergyveno. Iš vaitinio tapo triskart savaitėje leidžiamu laikraščiu, bet po „Dirvą“ ištikusio gaisro, pradėjo rodytis vėl tik kartą savaitėje. Vytautas be žurnalistikos domėjosi buriavimu ir sklandymu, bet sklandymas, nors jis ir buvo baigęs sklandymo mokyklą, jo nepatraukė, taip, kaip buriavimas. Klaipėdos klubo jachtomis jis dalyvavo regatose Švedijoje, Latvijoje ir Estijoje. Regatoje apie Gotlando salę jis buvo jachtos „Žalčių karalienė“ įgule, kuri laimėjo pirmą vietą. Vytautas dar jaunas būdamas priklausė jūrų skautams ir mokėsi laivams šaukti. Išvyko į jūrą, į lietuvių Tautinę sąjungą ir daugelį metų buvo perkamas jos Tarybos nariu.

Nors ir nedaug atliekamo laiko turėdamas, Vytautas karto karto kartu su Stefa mėgdavo buriuoti Erijo ežero pakrantėmis. Clevelando mieste jis buvo išsinešomavęs

bangose. Tavo pelenai su bangomis plaus tavo mylimos Lietuvos krantus. Daugiau Tavęs niekas iš Lietuvos neišraus... Dabar drąsiai gali kartoti: Gimtine, Tu nevertai širdies kaip knygos, ranka atvėrei man duris į erdvę neregėtą, už tai, kad vėjo lūpomis tarei man: „Keliauk, Sonau, dabar jau nepaklysi...“ (Iš V. M. poezijos) Birutė Kocienė

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Į „Žiburelio“ darželio Kalėdų eglutės šventę gerais Kalėdų senelis atnešė ir saldainiukų, ir dovanėlių!

Sausio 13-ją prie Lietuvos Parlamento rūmų Vilniuje žuvusių prisiminimas-pagerbimas š.m. sausio 13 d., ketvirtadienį, rengiamas ALTos Čikagos skyriaus valdybos, bus pradėtas 10 val. r. šv. Mišiomis Tėvų Jezuitorų koplyčioje. Po Mišių — 10 val. ryte prisiminimas-pagerbimas Jaunimo centre. Visi kviečiami dalyvauti šiame mūsų tautos didvyrių pagerbime.

Koncertai

Antrąjį kiekvieno mėnesio ketvirtadienį Čikagos kultūros centre (Chicago Cultural Center, Randolph Cafe, 77 E. Rangolf St.) vyksta „Classical Cabaret“ programos pasirodymai. Sausio 13 d. 6:30 val.v. centre populiarias operėčių arijas ir „cabaret“ stiliaus dainas atliks du sopranai — A. McFarland ir J. Lattimore. Įėjimas — nemokamas.

Žymaus tenoro Placido Domingo rečitalis sausio 26 d. vyks Čikagos miesto centre — Chicago Symphony Orchestra (220 S. Michigan Avenue, Chicago). Programoje — kompozitorių Verdi, Liszt, Tosti, Albeniz, Falla ir Torroba kūriniai. Dainininkui akompanuos Daniel Barenboim.

Pasidžiaugėte žaliomis miško eglutėmis ir... gražinkite jas, o tiksliau atvežkite perdirbti. Ši šeštadienį, sausio 8 d., nuo 9 val.r. iki 2 val.p.p. medeliai bus surinkami: Marquette Parke (6700 S. Kedzie Ave), McKinley Parke (2210 W. Pershing Road), Mt. Greenwood Park (3721 W. 111th Str.) ir kt.

Pabendraujamas pietūs su PLC renginių komiteto pirmininke Brone Nainiene vyks sausio 16 d. tuoj po 11 v. šv. Mišių PLC salėje. Stalus ir vietas galima užsisakyti, skambinant Vandai Gvildienei tel. 630-271-9136.

Mažosioje Jaunimo centro salėje sausio 7 d., penktadienį, 7:30 val.v. — sporto varžybos, šokiai, loterija ir vaizės. Lešos bus skirtos Čiurlionio galerijai — eksponavimo reikmenims įsigyti. Daugiau informacijos tel. 773-778-7500.

Birutė Bublėnė rūpinasi paruošti raštu gautų sveikinimų albumą, kuris bus įteiktas prof. dr. Justinui Pikūnui jo akademinės veiklos ir amžiaus sukakčių proga sausio 30 d. Dievo Apvaizdos parapijoje, Southfield, MI. Sveikinimus galima siųsti B. Bublėnės adresu iki sausio 15 d.: 5190 Longmeadow, Bloomfield Hills, MI 48304.

Detroite mirusio a.a. Vlado Pauzės urna su pelenais bus atvežta Čikagon ir ši šeštadienį, sausio 8 d., 9 val. ryto patalpinta lietuvių Tautinių kapinių mauzoliejuje. Velionis buvo žinomas visuomenininkas, mokytojas, žurnalistas, Lietuvių Tautinės s-gos ir Lietuvių skautų s-gos narys. Buvęs Detroito „Baltijos“ skautų tunto tuntininkas. Čikagoje gyvenantys velionio draugai, kolegos, o ypač buvę jo mokiniai ir skautai kviečiami dalyvauti.

Atslysta

paminėti

Amerikos lietuvių žurnalas „Bridges“ anglų kalba spausdinamas 10 kartų per metus. Gruodžio mėnesio numeryje — konferencijos „Dovana Lietuvai“ apžvalga, „Vaiko vartų mokala“ būrelis aprašymas, Lietuvos kaime praleistų atostogų pasakojimas (beje, apie Lietuvos Kaime turizmo asociaciją keliautojai susijungo iš „Bridges“ puslapių). Žurnale taip pat pasakojama apie Amerikos lietuvių klubą, įsikurusį Whiting, New Jersey valstijoje, publikuojama Kalėdų giesmė „Džiaukis, žmonija“ ir kt. Norėdami užsisakyti Amerikos lietuvių žurnalą „Bridges“, rašykite: 1927 West Blvd., Racine, WI 53403.

Paskutiniame „Pasaulio lietuvių“ žurnalo numeryje (1999m. gruodžio mėn.) naujiena — kalbininko Antano Klimo vedamas gimtosios kalbos skyrelis. Jame ši kartą dėstomos lietuvių kalbos atsiradimo hipotezės. Kalėdiniame žurnalo numeryje taip pat — vyskupo P. Baltakio, OFM, sveikinimo kalba, konferencijos „Dovana Lietuvai“ apžvalga, PLB Lituanistikos katedros 15 metų paminėjimas ir, žinoma, žinios iš įvairių pasaulio lietuvių bendruomenių. Vienas iš įdomesnių pranešimų — informacija apie Lietuvos namų Londone pardavimą. Žurnalo adresas: „Pasaulio lietuvis“, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439-7417; tel. 630-257-8217.

Dalis Maironio lituanistinės mokyklos mokinių lapkričio 20 dieną — Padėkos dienos proga sunėšė visokiausius gėrybių, kad šios būtų persiųstos į Lietuvą per „Saulutę“, Lietuvos Vėikų globos būrelį.

Nuotr. Indrės Tifnėlienės

SKELBIMAI

• Brighton Parko Lietuvių Namų savininkų draugijos metinis susirinkimas ruošiamas sekmadienį, 2000 m. sausio 16 d. šv. Mergeles Nekalto Prasidėjimo mokyklos salėje, 44 St. ir Fairfield, tuoj po 11:30 val. ryto lietuviškų Mišių. Bus renkamas nario mokestis. Po susirinkimo bendri pietūs. Visus maloniai kviečia valdyba.

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-562-4500
Valandos pagal susitarimą

Pirmąjį susirinkimą po vykimo, ma. ir t.t. p. TRANSPAK
Dėl informacijos
Tel. 1 773 838 1050

• Romas ir Gailė Dovydaičiai, Dalton, PA, pratędami globą jų globojamiems vaikams, kitiems metams atsiuntė \$450; Gregory ir Catherine Cierpial, Linden, NJ, pratędami globą vaikui kitiems metams atsiuntė \$150; Stepas ir Monika Puodžionai, West Hills, CA, atsiuntė \$150 su galimybe „matching fund“ tiek pat, pratęsti jų globojamam vaikui paramą kitiems metams ir dar globą kitam vaikui; Matilda Kiertekles, Seltzer, PA, atsiuntė \$300 — tai pratęsimas globos vaikui Lietuvoje; Albert ir Henrietta Mikutis, Jr., Philadelphia, PA, atsiuntė \$300 — tai pratęsimas globos kitiems metams jų globojamų dviejų vaikų. Lietuvos vaikų vardu dėkojame globėjams! „Lietuvos Nalaidių globos“ komitetas, 2711 West 71 Str., Chicago, IL 60629.

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6347 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-8743
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytautas Lietuvninkas

4500 W. 68 Street
Chicago, IL 60629
(Skambalį gautis nuo „Draugo“)
Tel. 773-884-8100
Tel. 888-887-8888, Lemont, IL

DRAUGO REKLAMA

ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Redaguoja J. Pląčas. Medžiaga siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Piešė Sandra Badaraitė, Čikagos lit. m-lės 3 sk. mokinė 8 metų

MISLĖ KALĖDU SENELIUI

Esu kaip žvaigždutė
Graži, bet šalta,
O mano motutė
Žiemužė balta.

Turiu daug seselių,
Kiek jų — nežinau!
Nė vieno brolelio
Tarp jų neradau.

Padangėj supuosi
Ant šiaurio sparnų...
Nukritus — ištirpstu
Ant Tavo delnų...

Kai žalia eglutė
Žvakelės papuoš, —
Rymosiu svajosiu
Ant eglės šakos.

Kalėdinę naktį
Keliausim kartu...
Kalėdų Seneli
Tai kuo aš vardu?

Mokytoja Gražina
Ragalevičienė

NAUJIEJI METAI

Šie Naujieji Metai yra tuo ypatingi, kad su jais užbaigėme 20-ąjį šimtmetį (amžių). Nuo dabar pradedame jau dvidešimt pirmąjį šimtmetį. Kalendorius keičiasi, bet gyvenimas eina toliau įprasta vaga. Atsiranda pranašų, kurie stengiasi įtikinti žmones apie pasaulio pabaigą ir kitus baisius dalykus. Tikintieji pasitiki Dievo žodžiu: „Nė dangaus angelai nežino, kada bus pasaulio pabaiga“. Žmonės nesilaikydami gamtos nustatytos tvarkos, gali priartinti katastrofą. Teršiamas oras, vanduo ir maisto produktai. Žengdami į 21-ąjį šimtmetį, turime vengti tų dalykų. Reikia pradėti nuo mažų dienų, nuo mokyklos suolo. Sveikai ir tvarkingai gyvendami, būsime patys laimingi ir kitiems tos laimės suteiksime. Tada naujasis šimtmetis bus vienas iš gražiausių ir pažangiausių žmonijos ir mūsų tautos gyvenime.

Redaktorius

KALĖDOS PAS ZUKUTĮ (Tėsinys)

Mergaitė žengė per minkštą sniegą taip lengvai, lyg žemės nesiekdama. Zukutis pėdomis ji slinko pro mažas eglaites ir aukštus medžius vis gilyn ir gilyn į mišką. Jai atrodė, kad kiekvienoje medžio šakelėje kabojo graži žvakutė ir šviėtų jai keliai. Taip buvo jai gera ir lengva eiti. Ji visai neįsijautė nei šalčio, nei jokios baimės.

Eglaičių tankumyne mergaitė pamatė švietiantį lyg kokį palapinę. Jos viršuje ties durimis kabojo šviesi žvaigždės ir bėrė į visas šalis spindulius. Sniegas eglaičių šakose spindėjo deimantų ir auksu. O šidabru buvo nuklota visa žemė tarp medžių. Visur buvo šviesu, šviesu. Aplinkui sniegas buvo pilna pritrepinta zukutinių pėdų. Iš palapinės skambėjo švelni muzika, tokia

dar niekur negirdėta, ir plaukė tyli giesmė.

Nedrąsiai Aldytė praskleidė palapinės kraštelį ir pamatė ten zukutius, sėdintius prie Kocių stalo. Palapinei krepšėlelį, jie visi pašoko ir, pribėgę prie angos pamatė mergaitę. Ji truputį išsigando ir pasidare nedrąsi. Bet vienas zukutis tuojau prišoko artyn ir, paėmęs už rankutės, linksmiai sušuko:

— O, Aldytė ateina pas mus į svečius. Bok draai ir linksm.

Tai buvo tas pats zukutis, kurį mergaitė dieną buvo mačiusi atbėgusi prie jų namų.

Tuoju visais būry suikių apspito Aldytę. Visai ją kalbino ir linksmine, kraipė ausis, priekinėmis kojų tėmis braukė per savo ūsus, visai strikėjo ir šoko, o kampe susimetę muzikantai uždrotė tokį linksmą sūktinį, kad ir mergaitė tuojau užėjo noras pašokti kartu su kiškutiais.

Pranas Naujokaitis (Bus daugiau)

LITUANISTINĖ MOKYKLĄ

Jeigu man nereikėtų važiuoti į lietuvių mokyklą, galėčiau ilgiau pamiegoti. Aš pasikviesčiau penktadienį draugus pernakti, bet tada ne dažnai galėčiau matyti savo lietuvių draugus. Jei aš neičiau į lietuvių mokyklą, man nereikėtų ruošti lietuviškų pamokų. Turėčiau daugiau laiko televiziją patiūrėti. Likų daugiau laiko ir telefonu su draugais pasikalbėti. Man nereikėtų nei skaityti, nei rašyti lietuviškai. Man būtų labai smagu. Aš turėčiau daugiau laiko ką nors kita daryti.

Aurys Šulinskaitė,

Lemonto Maironio lit. m-lės mokinė (Maironio lituanistinės mokyklos moksleivių metraštis 1996/97 m.)

PIRMOJI LIETUVIŠKA KNYGA

Martynas Mažvydas parašė pirmą lietuvišką knygą. Ji buvo labai svarbi. Jis parašė tą knygą prieš 450 metų — 1547 m. Ta knyga buvo katekizmas, kuris mokė apie Dievą. Knyga buvo išspausdinta lotynų abėcėle, ne rusiškais raidėmis.

Lina Maciūnaitė,

Philadelphijos Vinco Krėvės lit. m-lės mokinė („Bitutė“)

LAPĖ IR ASOTIS

Buvo kaitri diena. Saulė smarkiai kaitino. Žmonės prakaituodami plovė hunokius rūgius.

Vieną našlę, eidama į darbą, pasiėmė sau pietums saldaus pieno; asotį su pienu pastačius į krūmus, nuėjo darbo dirbti.

Pro krūmus bėgo lapė; pamatiusi asotį, kiša į vidurį galvą ir visą pienu išlaka. Pieną išlaktū, nori toliau bėgti, bet nieku būdu negali galvos iš asotio ištraukti.

Bėgioja laputė, galvą krato, čia pirmyn, čia atgal žengia, bet asotis nuo galvos nesmunka.

Laputė ima grašumų prašyti:

— Na, gana jaukauti, tielas asoteli, gana! Maukis nuo galvos!.. Pajuokavai, ir bus gana...

Bet asotis nuo galvos nesmunka.

Tada supykusi laputė ėmė jį plūsti (barti):

— Tu bjaurybė! Tu nenau-dėli! Tu bjauri šuke, tu asot-palaiki! Šalin nuo galvos! Jei-gu pats nenusumksi, tai aš-tave upėje paskandinsiu!..

Ir nubėgo lapė asotio skandinti; priėjusi prie upės, kaip mes asotį į vandenį. Asotis beskėdamas ir lapę su savim įtraukė, ir abudu nuskendo.

Kaaveras Sakalauskas
Vanagėlis

GALVOSŪKIO NR. 41 ATSAKYMAS

Vyras, kuris jodinėja arklius arklių lenktynėse, vadinasi žokėjas (jockey). Lietuviško termino nežinau.

GALVOSŪKIO NR. 42 ATSAKYMAS

Klampynė — švilpynė.

GALVOSŪKIO NR. 43 ATSAKYMAI

1. Velykos, 2. Ketvirtadienį, 3. pavyzdį, 4. Getsemanėje, 5. Pilotą, 6. Petras, 7. Simonas, 8. Marija, 9. Jonui, 10. tris, 11. angelas, 12. Galilėja.

GALVOSŪKIO NR. 44 ATSAKYMAI

Moteriškosios giminės medžių pavadinimai: alyva, drebulė, eglė, epušė, ieva, kriaušė, liepa, obelė, palmė, pušis, slyva, vyšnia ir t.t. Gali būti ir kitų pavadinimų.

GALVOSŪKIO NR. 45 ATSAKYMAI

A. Vytauto Didžiojo gyvenime skaudžiausias kautynių pralaimėjimas įvyko 1399. VIII.12. Vorkalos mūšyje, kovojant prieš totorius. Jie apgavo Vytautą, tyčia tęsdami derybas. Vytautas, dalyvaudamas derybose, nesitikėjo, kad totoriai buvo pasiruošę kovai pačiame pavakaryje. Vytauto kariuomenė tam nebuvo pasiruošusi. B. Saulės paviršiuje gravitacija — trauka yra 27.89 kartus didesnė, negu ant mūsų Žemės paviršiaus. C. Žmonijos vartojamas žodis Algebra yra kilęs iš arabų matematikų termino „al jeb“, kas reiškia „sujungusių dalių sujungimas“. Šis žodis susidarė iš arabų veiksmažodžio „jābara“ — „sujungti“. (J. Ayto Dict. of Word Origins, 16 psl., N.Y., 1991). D. Krikščionija krikštija ne vien tik žmones, bet ir daiktus, pvz. krikštija batnyties vārpas, jūros laivus ir panašiai. E. Povas savo uodegą žavi savo patele. Šuo uodegą reiškia mums draugiškumą, arba medžiotojui nurodo taikinį. Beždžionė, lyg ranka, savo uodegą naudoja lyg ranką, laikytis už šakos. Kalakutas didžiūojasi savo uodega. Ereliai ir šuvis uodega tarnauja lyg vairs. Kengūroms, ypač krokodilams, uodega tarnauja kaip mušantis ginklas. Dažniausiai gyvūnija savo uodegą naudoja gintis nuo musų.

GALVOSŪKIS NR. 64

Paraikytėkite rebuse patarlę (piešinėlis). Sudarė Milda Grabytė iš Salantų, Kretingos rajono. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 61

Kai atsistoji ant svarstyklių, ką jos tau parodo: svorį ar ūgį (aukštį) (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 62

(Raidynas). Kalėdų senelio žmona ruošė sausainėlius, kad jais apdovanotų Kalėdų metu gerus vaikus. Ji vartojo įvairius maisto produktus, kurie angliškai (ji ne lietuvis) surašyti šioje lentoje. Jūsų uždavinys, surasti šių produktų pavadinimus ir lietuviškai išvertus surašyti. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 63

(Kryžiažodis). Įminkite šias mįsles: 1. Kai mažą buvau, žolė žėliau, kai užaugau, marcia tapau. 2. Tupi kertėje atsitūpus su žaliu sijonu. 3. Gale lauko katilėlis plauko. 4. Griūčiau, ečiau pro duris, kad velnio dantys nelaikytų. 6. Tilindis tilindis, be rakto klėtin įlindęs. Sudarė Genutė Norikaitė iš Panevėžio.

GALVOSŪKIS NR. 65

A. Nuo kurio laiko jautis tarnauja žmogui? B. Nuo kurio laiko asilas ir arklys pradėjo tarnauti žmogui? C. Kada žmogus pradėjo joti ant gyvulių? D. Kada kupranugariai pradėjo tarnauti žmogui? E. Nuo kurio laiko elniai tarnauja žmogui? Už visus teisingus atsakymus skiriama 10 taškų, o už dalinius — 5 taškai. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis.

LINKSMIAU

— Jūs, vaikai, tikriausiai jau žinote, kad žemė sukasi aplink saulę, — sako mokytoja.

— O ką daro žemė, kai saulė nusileidžia? — pasidomėjo Petriukas.

Mama nusiuntė Petriuką į parduotuvę, kad nupirktų džiovintų Petriukų. Netrukus Petriukas grįžo ir sako:

— Mamytė, — nenupirkau džiovintų Petriukų, nes jie buvo labai kieti.